

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013

Pomiar po trzech latach od zakończenia studiów

SOCJOSKOP.

Paweł Timler
Wrocław

Analiza danych wraz z opracowaniem raportu:

SOCJOSKOP.

Paweł Timler

ul: Marca Polo 15/1
51-504 Wrocław

WWW: sociooskop.pl

E-mail: pawel.timler@gmail.com

Mobile: +48 783 440 460

*Dziękujemy wszystkim studentom i absolwentom za wyrażenie zgody na udział
w badaniach. Dzięki Waszej pomocy możemy rozwijać Nasz Uniwersytet.*

*Dziękujemy także wszystkim osobom, które wspierają Biuro Karier Uniwersytetu
Rzeszowskiego w prowadzeniu badań i w codziennej działalności.*

Wasze wsparcie jest dla nas bardzo cenne.

UWAGA!

KOPIOWANIE BEZ PODANIA ŹRÓDŁA ZABRONIONE

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE	5
2. WSTĘP.....	6
3. METODOLOGIA BADANIA.....	7
3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego	7
Absolwent.....	7
Losy zawodowe absolwentów	7
Kompetencje zawodowe/umiejętności.....	7
Aktywność zawodowa i ekonomiczna	7
3.2 Cel badania	8
3.3 Problematyka badania realizowanego po trzech latach od zakończenia studiów.....	8
3.4 Organizacja procesu badawczego	10
3.5 Próba badawcza.....	13
4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2012/2013 W PODZIALE NA JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE, STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA	14
5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO	24
5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów.....	24
5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych	25
5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów	30
Kompetencje poznawcze.....	31
Kompetencje osobiste	33
Kompetencje społeczne	35
Kompetencje specjalistyczno-techniczne.....	36
5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów	38
5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów	41
Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego	

5.6	Podnoszenie kwalifikacji	45
5.7	Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie	46
5.8	Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą	55
5.9	Informacje o absolwentach pozostających bez pracy	61
6.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW Z ROCZNIKA 2012/2013 PO TRZECH LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW	69
	Poziom uczestnictwa absolwentów w badaniu losów zawodowych	69
	Status społeczno-zawodowy absolwentów	70
	Kontynuacja nauki na studiach wyższych	70
	Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów	71
	Zadowolenie z ukończonych studiów	72
	Kierunki migracji zawodowej absolwentów	72
	Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie	73
	Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą	74
	Informacje o absolwentach pozostających bez zatrudnienia	74
7.	ANEKS	76
	Spis tabel	76
	Spis wykresów	79

1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE

CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interviewing*) – wywiad wspomagany komputerowo przy pomocy strony www. Jest to technika badawcza w badaniach ilościowych, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

Fala badania – jednorazowa wysyłka kwestionariusza ankiety za pośrednictwem Internetu.

Internetowy System Badania Losów Zawodowych – oprogramowanie wspomagające przeprowadzanie badań ankietowych. W zależności od wymagań może być wykorzystany do realizowania badań prowadzonych różnymi metodami.

Ustawa o szkolnictwie wyższym – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) z nowelizacją z dnia 1 października 2014 r.

2. WSTĘP

Przedmiotem „**Badania Losów Zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 – pomiar po trzech latach od ukończenia studiów**” jest przebieg karier zawodowych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim. Celem badania jest uzyskanie informacji pozwalających dostosować kierunki studiów i programy kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. Badanie składa się z czterech etapów i ma charakter panelowy, co oznacza, iż absolwent bierze w nim udział kilkakrotnie. Pierwszy etap badania realizowany jest bezpośrednio po ukończeniu kształcenia na jednolitych studiach magisterskich, studiach I lub II stopnia. Studenci proszeni są o wyrażenie zgody na uczestnictwo w badaniu, a następnie wypełniają wstępną ankietę dotyczącą m.in.: aktywności społeczno-zawodowej w trakcie studiów, stopnia zadowolenia z ukończonych studiów oraz planów edukacyjno-zawodowych na przyszłość.

Kolejne etapy badania absolwentów realizowane są po roku, po trzech i po pięciu latach. Badania te koncentrują się na ustaleniu wpływu studiów ukończonych na Uniwersytecie Rzeszowskim na obecną sytuację zawodową absolwentów.

W niniejszym raporcie przedstawione zostały wyniki II etapu badania losów **absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013**, tj. badania przeprowadzonego **po trzech latach od ukończenia studiów**. W celu zyskania możliwie pełnych informacji na temat wpływu studiów na sytuację zawodową absolwentów wszystkie wyniki przedstawione w niniejszym raporcie prezentowane są w podziale na absolwentów jednolitych studiów magisterskich oraz absolwentów studiów I i II stopnia.

Zapraszamy do lektury raportu!

Zespół Biura Karier

Uniwersytetu Rzeszowskiego

3. METODOLOGIA BADANIA

3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego

Absolwent

Główny Urząd Statystyczny w raporcie „*Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010 r.*”¹ definiuje absolwenta szkół wyższych jako osobę, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych i - po obronie pracy dyplomowej – uzyskała tytuł zawodowy magistra (po studiach magisterskich jednolitych lub II stopnia/uzupełniających), inżyniera lub licencjata (po studiach I stopnia/zawodowych).

W niniejszym raporcie termin absolwent studiów I stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł inżyniera lub licencjata w 2013 roku, natomiast absolwent studiów II stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł magistra w 2013 roku.

Losy zawodowe absolwentów

Losy zawodowe absolwentów w niniejszym opracowaniu zasadniczo utożsamiane są z karierą zawodową, która definiowana jest jako wielowymiarowy, indywidualny scenariusz przebiegu życia zawodowego, obejmujący różne aspekty aktywności: zawodowy, psychologiczny, społeczny i życiowy (tzw. związany z rozpatrywaniem życia zawodowego w perspektywie życia jednostki)². W badaniu uwzględniono aspekt zawodowy oraz aspekt społeczny.

Kompetencje zawodowe/umiejętności

Termin kompetencje oznacza dyspozycje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, które pozwalają realizować zadania zawodowe na odpowiednim poziomie. Można je rozwijać i kształcić³. W raporcie wydzielono kompetencje bazowe (poznawcze, społeczne i osobiste) oraz wykonawcze (biznesowe, firmowe, menadżerskie)⁴.

Aktywność zawodowa i ekonomiczna

W odniesieniu do zbiorowości osób badanych, w której występują zarówno osoby pracujące, uczące się, jak i bezrobotne – w celu opisanego statusu na rynku pracy przyjęto

¹ *Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010*, Warszawa 2011, s. 11

² M. Suchar, *Modele karier. Przewidywanie kolejnego kroku*, Warszawa 2010, s. 11

³ G. Filipowicz, *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004, s. 17-18

⁴ Tamże, s. 37-38

podział wykorzystywany w Badaniach Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ze względu na aktywność ekonomiczną. Zgodnie z definicją stosowaną w BAEL osoby aktywne ekonomiczne to osoby w wieku 15 lat i więcej, które pracują, są bezrobotne, a także bierne zawodowo (np. uczą się)⁵.

3.2 Cel badania

Głównym celem zrealizowanego badania jest diagnoza sytuacji absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 na rynku pracy oraz dokonanie przez nich oceny kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy trzech lat od zakończenia studiów.

W ramach celu głównego sformułowano następujące cele szczegółowe:

- Określenie liczby absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy są aktywni ekonomicznie;
- Dostarczenie informacji władzom Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat obszarów kształcenia/działalności Uniwersytetu Rzeszowskiego, które należy zweryfikować.

3.3 Problematyka badania realizowanego po trzech latach od zakończenia studiów

Kwestionariusz ankiety przygotowany na potrzeby realizowanego badania składał się z 61 pytań, z których 32 przeznaczonych było dla wszystkich absolwentów, natomiast pozostałe dedykowane były poszczególnym kategoriom respondentów, zależnie od ich sytuacji zawodowej, tj. osobom pracującym, osobom prowadzącym własną działalność gospodarczą, osobom pozostającym w momencie badania bez pracy oraz osobom kontynuującym naukę.

⁵ http://www.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-6827.html (stan na dzień 19.11.2012)

Problematyka dotycząca wszystkich absolwentów:

- Jak absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego oceniają ukończony kierunek pod względem możliwości znalezienia zatrudnienia i rozwoju swoich umiejętności/kompetencji?
- Czy ukończony kierunek studiów jest godny polecenia znajomym?
- Czy wybraliby jeszcze raz ten sam kierunek?
- Jak oceniają szanse na zatrudnienie po ukończeniu danego kierunku z perspektywy czasu?
- Jakie były motywy wyboru kierunku?
- Czego zdaniem absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego zabrakło podczas kształcenia na uczelni, a co byłoby istotne z punktu widzenia poszukiwania pracy?
- Jaki procent absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego: pracuje, nie pracuje, kontynuuje naukę, prowadzi własną działalność gospodarczą i jakie kierunki studiów ukończyły osoby należące do tych kategorii?
- W jakich województwach absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego po ukończeniu studiów podnoszą swoje kwalifikacje?

Problematyka dotycząca osób podejmujących pracę najemną i prowadzących własną działalność gospodarczą:

- W ilu miejscach pracowali absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego od momentu zakończenia studiów do udziału w badaniu?
- Jak długo absolwenci poszukiwali pierwszej pracy?
- Czy wykonywana praca jest związana z kierunkiem studiów?
- Jaka jest forma zatrudnienia, stanowisko, branża, wysokość zarobków netto?
- W jakim województwie, kraju absolwenci podejmują zatrudnienie?
- W jakim momencie absolwenci rozpoczęli działalność gospodarczą?
- Jakie były powody założenia firmy?
- Czy działalność firmy jest związana z kierunkiem studiów badanych absolwentów?
- W jakim województwie i w jakiej branży działają nowo otwarte firmy?
- Czy przy zakładaniu działalności gospodarczej absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego korzystali ze wsparcia finansowego i jakie były źródła wsparcia finansowego?

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Problematyka dotycząca osób bezrobotnych:

- Jak długo absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostają bez pracy?
- Czy badani bezrobotni są zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy?
- Czy aktualnie bezrobotni absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmowali jakąkolwiek pracę po zakończeniu studiów?
- Czy pozostający bez pracy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy? Jeśli nie, to dlaczego?
- Jakie działania podejmują w celu znalezienia pracy? Jak określają swoją aktywność w poszukiwaniu pracy?
- Po ukończeniu jakich kierunków absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego najczęściej pozostają bez zatrudnienia?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukiwali pracy w innych województwach i za granicą?

Problematyka dotycząca osób podejmujących naukę:

- Jakie były motywy kontynuowania kształcenia przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego?
- Jaki rodzaj studiów wybierali absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego (licencjackie, magisterskie, doktoranckie, podyplomowe)?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego kontynuują kształcenie na tym samym kierunku, czy wybierają nowy kierunek studiów?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskiego czy na innej uczelni?

3.4 Organizacja procesu badawczego

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone w okresie od lutego 2016 roku do końca września 2017 roku wśród absolwentów 11 wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zakończyli naukę na jednolitych studiach magisterskich, studiach I lub II stopnia w roku akademickim 2012/2013.

W ramach II etapu badania losów zawodowych wykorzystano Internetowy System Badania Losów Zawodowych z modułem badań internetowych CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). Za pomocą systemu, wysłano do absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

w badaniu, zaproszenia do wypełnienia ankiety drogą internetową (I fala badania). W odniesieniu do absolwentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę, rozesłano czterokrotne przypomnienia o wypełnieniu ankiety (II fala badania). Do osób, które pomimo wyrażenia zgody na udział w badaniu nie odpowiedziały na zaproszenie i przypomnienia wysyłane drogą elektroniczną (I i II fala).

Odpowiedzi udzielone na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety zostały poddane analizie, której efektem finalnym jest niniejszy raport.

Wykres 1. Etapy procesu badawczego

ETAP 1 Pomiar początkowy

- Uzyskanie zgody od osób kończących studia na przetwarzanie danych osobowych w celu umożliwienia przeprowadzenia badań losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozdanie studentom/absolwentom Uniwersytetu Rzeszowskiego (wyrażających chęć udziału w badaniu) ankiety w celu zebrania podstawowych informacji na temat ich aktywności zawodowej i społecznej, podejmowanej podczas studiów oraz dalszych planów edukacyjnych.
- Utworzenie bazy danych absolwentów biorących udział w badaniu.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu wstępnego.

ETAP 2 Badanie CAWI i CATI po roku

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały kwestionariusza przesłanego przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 3 Badanie CAWI i CATI po 3 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 36 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 4 Badanie CAWI i CATI po 5 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 60 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

3.5 Próba badawcza

W roku akademickim 2012/2013 naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim ukończyło łącznie 6789 absolwentów, z czego 4664 (tj. 68,7%) to absolwenci studiów stacjonarnych a 2125 (tj. 31,3%) to absolwenci studiów niestacjonarnych. W badaniu losów zawodowych absolwentów po trzech latach od ukończenia studiów udział wzięły 453 osoby, a więc 6,7% ogółu absolwentów. W tegorocznej edycji badania potwierdziła się tendencja do rokrocznego zmniejszania się odsetka uczestników badania. W przypadku absolwentów rocznika 2011/2012 w badaniu losów zawodowych wzięło udział nieco ponad 10% absolwentów, zaś w obecnej edycji (rocznik 2012/2013) odsetek ten wyniósł 6,7%.

Tabela 1. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2012/2013 oraz uczestnicy badania losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów - w podziale na wydziały i typ studiów

	Liczba absolwentów w roku akademickim 2012/2013 (stan na dzień 30.11.2013 r. wg sprawozdania GUS)			Studenci/absolwenci rocznika 2012/2013 uczestniczący w badaniu losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów			Udział badanych w ogólnej liczbie absolwentów
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Ogółem	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Ogółem	%
Wydział Biologiczno-Rolniczy	435	125	560	40	6	46	8,2%
Wydział Ekonomii	491	250	741	30	14	44	5,9%
Wydział Filologiczny	512	217	729	40	14	54	7,4%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	314	78	392	38	12	50	12,8%
Wydział Medyczny	586	423	1009	40	30	70	6,9%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	575	362	937	37	13	50	5,3%
Wydział Prawa i Administracji	599	264	863	46	16	62	7,2%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	432	47	479	31	3	34	7,1%
Wydział Sztuki	112	20	132	5	0	5	3,8%
Wydział Wychowania Fizycznego	528	339	867	23	8	31	3,6%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	80	0	80	7	0	7	8,8%
Ogółem	4664	2125	6789	337	116	453	6,7%

Niniejszy raport zawiera wyniki badania realizowanego po upływie trzech lat od zakończenia studiów. Uczestniczyły w nim 453 osoby, tj. 6,7% wszystkich absolwentów rocznika 2012/2013. Poziom zaangażowania absolwentów poszczególnych wydziałów w badaniu losów zawodowych jest zróżnicowany, i mieści się w przedziale od ponad 12,8% do 3,6%. W badaniu wzięli udział absolwenci wszystkich wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego, przy czym najniższy odsetek respondentów odnotowano na Wydziale Wychowania Fizycznego (3,6%) oraz Wydziale Sztuki (3,8%), zaś najwyższy odsetek uczestników na Wydziale Matematyczno – Przyrodniczym (12,8%).

4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCNIKA 2012/2013 W PODZIALE NA JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE, STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA

Tabela 2. Poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów I i II stopnia z rocznika 2012/2013 - w podziale na wydziały

	Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013		
	Liczba absolwentów	Liczba respondentów	Poziom ankietyzacji
Wydział Biologiczno-Rolniczy	560	46	8,2%
Wydział Ekonomii	741	44	5,9%
Wydział Filologiczny	729	54	7,4%
Wydział Matematyczno- Przyrodniczy	392	50	12,8%
Wydział Medyczny	1009	70	6,9%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	937	50	5,3%
Wydział Prawa i Administracji	863	62	7,2%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	479	34	7,1%
Wydział Sztuki	132	5	3,8%
Wydział Wychowania Fizycznego	867	31	3,6%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	80	7	8,8%
Ogółem	6789	453	6,7%

Jednolite studia magisterskie, studia I i II stopnia w roku akademickim 2012/2013 ukończyło łącznie 6 789 osób, z których 453 odpowiedziało na zaproszenie do udziału

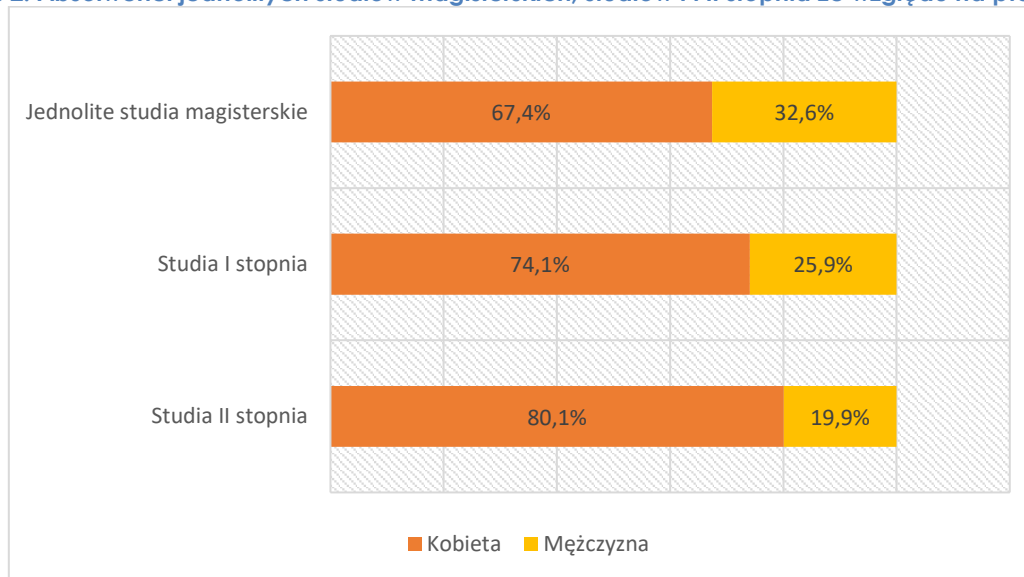
Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

w badaniu po trzech latach od zakończenia studiów. W obecnej edycji badania średni poziom ankietyzacji wśród absolwentów wyniósł 6,7%, co należy uznać za wynik dobry, jednak niepokojąca jest stale obserwowana tendencja do zmniejszania się odsetka uczestników badania. Jeśli w przyszłości tendencja ta się utrzyma, zagrożona może być reprezentatywność badania, dlatego należy rozważyć działania mogące zachęcić absolwentów do udziału w przyszłych edycjach badania losów zawodowych. Poziom ankietyzacji w zależności od wydziału i kierunku kształcenia był bardzo zróżnicowany.

Najwyższy poziom ankietyzacji odnotowano w przypadku Wydziału Matematyczno - Przyrodniczego (12,8%) oraz Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii (8,8%). Najniższe zaangażowanie w badanie losów zawodowych zanotowano w przypadku Wydziału Wychowania Fizycznego (3,6%) oraz Wydziału Sztuki (3,8%). W liczbach bezwzględnych najwięcej uczestników badania ukończyło studia na Wydziale Medycznym (70 os.), Wydziale Prawa i Administracji (62 os.) oraz Wydziale Filologicznym (54 os.). Najmniejsza liczba respondentów badania studiowała na Wydziale Sztuki (5 os.) i Zamiejscowym Wydziale Biotechnologii (7 os.).

Wśród absolwentów z rocznika 2012/2013, uczestniczących w badaniu losów zawodowych po trzech latach od zakończenia studiów, nieznacznie ponad $\frac{3}{4}$ stanowią kobiety (75,9%) przy czym w przypadku jednolitych studiów magisterskich odsetek kobiet był najniższy i wyniósł 67,4%, przypadku studiów I stopnia było to 74, 1% zaś studiów II stopnia 80,1%.

Wykres 2. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na płeć

Ponad połowa uczestników badania to osoby w wieku 25-27 lat (50,6%) drugą najczęściej wskazywaną grupą jest 28-31 lat (40,2%). Osoby powyżej 31 roku życia stanowią 9,1% wszystkich respondentów. Wiek absolwentów w momencie ankietyzacji związany jest bezpośrednio z poziomem ukończonych studiów. Wśród absolwentów studiów I stopnia średnia wieku jest zdecydowanie niższa, a 80,8% stanowią osoby poniżej 28 roku życia. Wśród absolwentów studiów II stopnia dominują osoby w wieku 28 – 31 lat (60,2%). Wśród respondentów będących absolwentami jednolitych studiów magisterskich 79,1% osób należało do grupy wiekowej 28 – 31 lat.

Tabela 3. Wiek badanych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia po 3 latach od zakończenia studiów.

	Jednolite studia magisterskie	Studia II stopnia	Studia I stopnia	Ogółem
Do 21 lat włącznie	0%	0%	0%	0%
Od 22 do 24 lat	0%	0,4%	0%	0,2%
Od 25 do 27 lat	16,3%	80,4%	22,6%	50,6%
Od 28 do 31 lat	79,1%	16,1%	60,2%	40,2%
32 lata i więcej	4,7%	3,1%	17,2%	9,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Największy udział w próbie badawczej mają absolwenci Wydziału Medycznego (15,5%), odmiennie było w poprzedniej edycji badania, w której największy odsetek stanowili

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

absolwenci Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego. Najniższy odsetek uczestników badania zanotowano wśród absolwentów studiów na Wydziale Sztuki (1,1%) oraz Zamiejscowym Instytucie Biotechnologii (1,5%). Zaobserwowane różnice wynikają w głównej mierze z bardzo dużych różnic w ilości studentów poszczególnych wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Tabela 4. Wydział ukończony przez uczestników badania jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.

	Jednolite studia magisterskie	Studia II stopnia	Studia I stopnia	Ogółem
Biologiczno-Rolniczy	-	12,1%	9,9%	10,2%
Ekonomii	-	9,4%	12,0%	9,7%
Filologiczny	-	11,6%	14,7%	11,9%
Matematyczno-Przyrodniczy	-	12,1%	12,0%	11,0%
Medyczny	-	17,4%	16,2%	15,5%
Pedagogiczno-Artystyczny	-	12,5%	11,5%	11,0%
Prawa i Administracji	100,0%	8,0%	3,1%	13,7%
Socjologiczno-Historyczny	-	8,5%	7,9%	7,5%
Sztuki	-	,9%	1,6%	1,1%
Wychowania Fizycznego	-	5,8%	9,4%	6,8%
Zamiejscowy Instytut Biotechnologii	0%	1,8%	1,6%	1,5%

Analizując wyniki badania w odniesieniu do poszczególnych kierunków studiów należy pamiętać, że w niektórych przypadkach możliwości uogólnienia wyników na całą zbiorowość jest ograniczona z powodu niewielkiej liczebności respondentów. Pomimo tego ograniczenia w dalszej części raportu przedstawiono wyniki dla wszystkich wydziałów i kierunków studiów. Należy jednak pamiętać, by ostrożnie formułować wnioski i rekomendacje dla niektórych kierunków kształcenia, pamiętając o ograniczeniach reprezentatywności uzyskanych wyników.

Tabela 5. Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia (kolejność kierunków alfabetyczna)

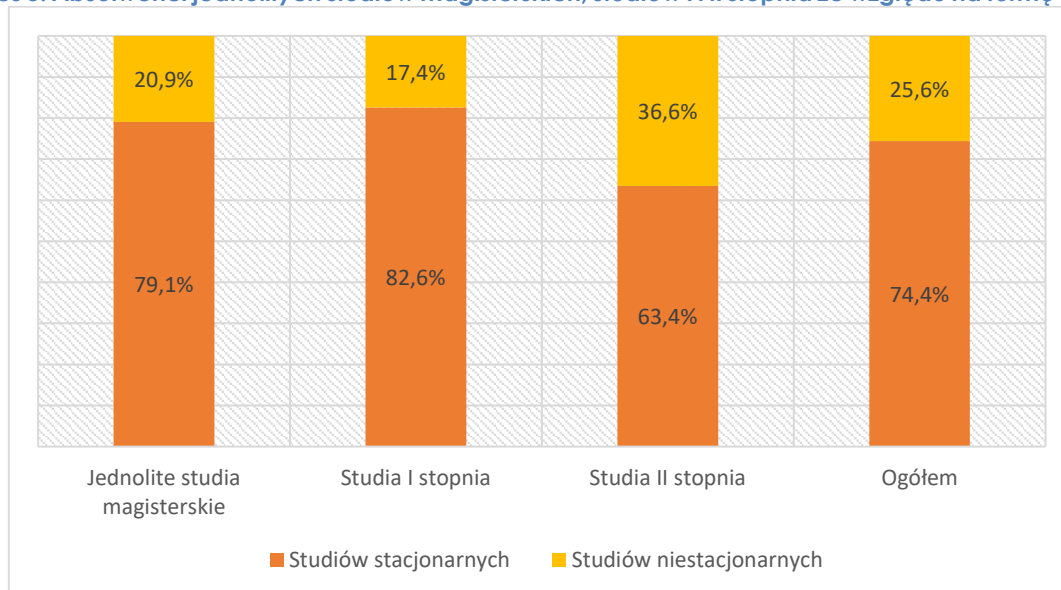
	Rodzaj studiów			Ogółem
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Administracja	0	14	1	15
Archeologia	0	2	0	2
Architektura krajobrazu	0	9	0	9
Biologia	0	8	4	12
Biotechnologia	0	4	3	7
Dietetyka	0	0	0	0
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Muzycznej	0	2	3	5
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Plastycznej	0	1	3	4
Edukacja Techniczno-Informatyczna	0	6	2	8
Ekonomia	0	21	23	44
Europeistyka	0	4	6	10
Filologia Angielska	0	6	13	19
Filologia Germańska	0	5	8	13
Filologia Polska	0	11	5	16
Filologia Rosyjska	0	4	2	6
Filozofia	0	0	0	0
Fizjoterapia	0	17	11	28
Fizyka	0	0	0	0
Fizyka Techniczna	0	5	3	8
Grafika	0	1	0	1
Historia	0	5	2	7
Informatyka	0	9	2	11
Inżynieria materiałowa	0	1	0	1
Inżynieria bezpieczeństwa	0	0	0	0
Kulturoznawstwo	0	4	3	7
Matematyka	0	6	16	22
Nauki o Rodzinie	0	4	0	4
Ochrona Środowiska	0	6	8	14
Pedagogika	0	22	19	41

Pielęgniarstwo	0	6	15	21
Politologia	0	5	3	8
Położnictwo	0	4	5	9
Praca Socjalna	0	0	0	0
Prawo	38	0	0	38
Ratownictwo Medyczne	0	4	0	4
Rolnictwo	0	0	3	3
Socjologia	0	3	7	10
Technologia Żywności i Żywnienia Człowieka	0	4	4	8
Turystyka i Rekreacja	0	7	8	15
Wychowanie Fizyczne	0	6	9	15
Zdrowie Publiczne	0	8	0	8
Mechatronika	0	0	0	0
Ogółem	38	224	191	453

Najliczniejszą grupę wśród uczestników badania stanowili absolwenci kierunku ekonomia (44 osoby), a następnie pedagogika (41 osób) oraz prawo (38 osób) i fizjoterapia (28 osób). Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku 6 kierunków (dietetyka, filozofia, fizyka, inżynieria bezpieczeństwa, praca socjalna i mechatronika) w badaniu nie uczestniczył żaden absolwent danego kierunku, co uniemożliwia wyciąganie jakichkolwiek wniosków dotyczących tych kierunków. Podobny problem występuje w przypadku grafiki i inżynierii materiałowej gdyż kierunki te reprezentowane są w badaniu przez zaledwie 1 absolwenta każdy.

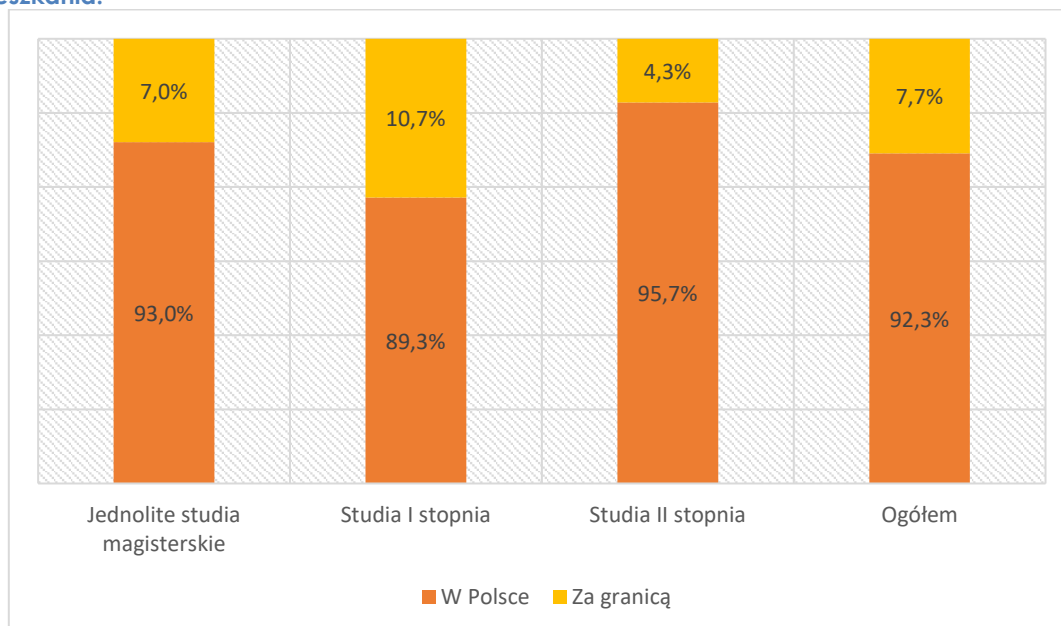
Wśród uczestniczących w badaniu absolwentów, 74,4% stanowią absolwenci studiów stacjonarnych. Odsetek absolwentów studiów stacjonarnych jest wyraźnie zróżnicowany w zależności od rodzaju studiów. Najwyższy odsetek studentów studiów stacjonarnych odnotowano w przypadku studiów I stopnia (82,6%) oraz jednolitych studiów magisterskich (79,1%) zaś niższy wśród absolwentów studiów II stopnia (63,4%).

Wykres 3. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na formę studiów

Spośród 453 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego rocznika 2012/2013 objętych niniejszym badaniem, 35 osób (czyli 7,7%) w chwili realizacji badania mieszkało poza granicami Polski. W tej grupie znalazło się 3 absolwentów jednolitych studiów magisterskich (7,0% absolwentów tego rodzaju studiów), 24 absolwentów studiów I stopnia (10,7%) oraz 8 absolwentów studiów II stopnia (4,3%).

Wykres 4. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.

Absolwenci, którzy deklarowali, pobyt w Polsce w chwili realizacji badania zostali poproszeni o wskazanie województwa, na obszarze którego zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety.

Tabela 6. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.

Województwo	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Dolnośląskie	2,5%	2,0%	1,1%	1,7%
Kujawsko-Pomorskie	-	0,5%	-	0,2%
Lubelskie	2,5%	3,0%	2,2%	2,6%
Małopolskie	10,0%	11,0%	13,5%	12,0%
Mazowieckie	10,0%	4,0%	2,8%	4,1%
Opolskie	-	-	0,6%	0,2%
Podkarpackie	70,0%	76,0%	77,5%	76,1%
Pomorskie	-	1,0%	0,6%	0,7%
Śląskie	2,5%	1,5%	0,6%	1,2%
Świętokrzyskie	2,5%	0,5%	1,1%	1,0%
Wielkopolskie	-	0,5%	-	0,2%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Ponad 76% ankietowanych absolwentów mieszka na terenie województwa podkarpackiego, pozostali zadeklarowali pobyt na terenie 10 województw. Drugim najczęściej wskazywanym województwem zamieszkania respondentów badania było małopolskie z 12% wskazań. Jako miejsce zamieszkania absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego wskazali również województwa: mazowieckie (4,1%), lubelskie (2,6%), dolnośląskie (1,7%) oraz Śląskie (1,2%). Pozostałe 5 województw reprezentowanych jest w bardzo niewielkim stopniu, a w każdym z nich mieszka nie więcej niż 1% absolwentów. Żaden z uczestników badania nie zadeklarował zamieszkiwania na terenie województwa łódzkiego, lubuskiego, podlaskiego, warmińsko – mazurskiego i zachodniopomorskiego.

Absolwenci, przebywający poza granicami kraju wymienili łącznie 13 państw, na obszarze których zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety. Poza USA i Kanadą wszystkie pozostałe są krajami europejskimi. Najliczniejsza grupa przebywających za granicą absolwentów mieszka w Wielkiej Brytanii (37,1%) oraz w Niemczech i Holandii (po 14,3%). Pozostałe kraje, do których wyemigrowali absolwenci z rocznika 2012/2013 to kraje Unii

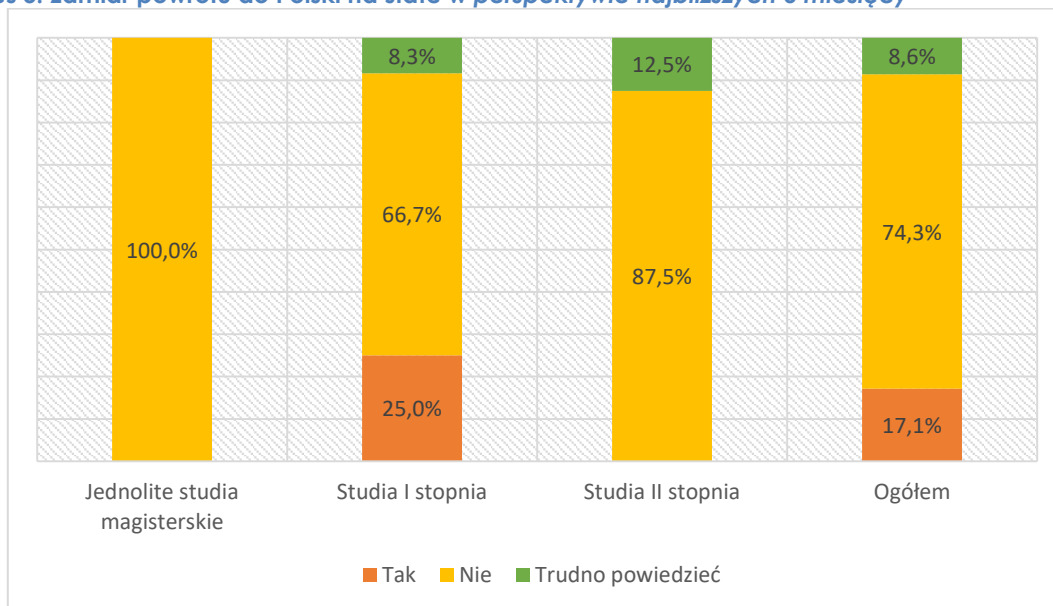
Europejskiej m.in. Norwegia, Szwajcaria, Austria, Belgia, Francja, Hiszpania, Irlandia Północna i Włochy.

Tabela 7. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.

Kraj zamieszkania	Częstość	Procent
Wielka Brytania	13	37,1%
Holandia	5	14,3%
Niemcy	5	14,3%
Norwegia	2	5,7%
Szwajcaria	2	5,7%
Austria	1	2,9%
Belgia	1	2,9%
Francja	1	2,9%
Hiszpania	1	2,9%
Irlandia Północna	1	2,9%
Kanada	1	2,9%
USA	1	2,9%
Włochy	1	2,9%
Ogółem	35	100,0%

Osoby przebywające zagranicą zostały zapytane o plany powrotu do kraju (w ciągu pół roku od momentu badania). Plan powrotu do kraju w ciągu najbliższych 6 miesięcy zadeklarowało 17,1% przebywających za granicą absolwentów, i jest to znacznie wyższy odsetek niż zanotowany w analogicznym badaniu rok wcześniej (9,1%). Sprecyzowanych planów w zakresie powrotu do Polski nie posiada 8,6% zamieszkujących za granicą ankietowanych. Plany powrotu do Polski deklarują jedynie absolwenci studiów I stopnia, absolwenci pozostałych rodzajów studiów nie chcą wracać do kraju lub nie podjęli w tej sprawie decyzji. W porównaniu z poprzednią edycją badania widać wyraźną polaryzację stanowisk, przybyło zarówno respondentów deklarujących powrót do Polski, jak i tych którzy wracać zdecydowanie nie chcą. Wyraźnie zmniejszył się odsetek osób wybierających odpowiedź *Trudno powiedzieć* – z 21,8% do 8,6% (13,2 pp.).

Wykres 5. Zamiar powrotu do Polski na stałe w perspektywie najbliższych 6 miesięcy

5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów

Jedną z kluczowych informacji pozyskiwanych w trakcie realizacji badania losów zawodowych absolwentów jest ich status zawodowy i sytuacja na rynku pracy. W celu możliwie dokładnego opisu tej sytuacji zaproponowano w kwestionariuszu 9 predefiniowanych odpowiedzi odzwierciedlających potencjalną sytuację absolwentów.

Najliczniejsza grupa, licząca 50,3% absolwentów objętych badaniem to osoby zatrudnione u pracodawców prywatnych. Częściej niż co czwarty absolwent (27,8%) podejmuje zatrudnienie w instytucjach publicznych. Łącznie pracę najemną wykonuje 82,6% absolwentów, kolejne 2,4% odbywa staż zawodowy, a 7,3% prowadzi własną działalność gospodarczą. Oznacza to, iż **90,5% absolwentów jest aktywnych na rynku pracy po upływie trzech lat od zakończenia studiów**. Pozostałe 9,5% to osoby bezrobotne lub nie podejmujące zatrudnienia z powodu kontynuacji nauki.

Tabela 8. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.

	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	19	44,2%	123	54,9%	86	46,2%	228	50,3%
Jestem zatrudniony(a) w instytucji państwowej	13	30,2%	49	21,9%	64	34,4%	126	27,8%
Założyłem(łam) działalność gospodarczą	5	11,6%	9	4,0%	10	5,4%	24	5,3%
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	0	0,0%	6	2,7%	2	1,1%	8	1,8%
Jestem na stażu	1	2,3%	5	2,2%	5	2,7%	11	2,4%
Studiuję i pracuję	1	2,3%	9	4,0%	2	1,1%	12	2,6%
Studiuję i prowadzę działalność gospodarczą	0	0,0%	1	0,4%	0	0,0%	1	0,2%
Studiuję i nie pracuję	0	0,0%	5	2,2%	2	1,1%	7	1,5%
Jestem osobą bezrobotną	4	9,3%	17	7,6%	15	8,1%	36	7,9%

Mając możliwość porównania danych z kolejnych edycji badania warto zauważyć, iż sytuacja na rynku pracy kolejnych roczników absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego stale się poprawia. W kolejnych latach (2015 – 2017) wzrósł odsetek osób aktywnych na rynku pracy z 86,9% (2015r.) do 87,3% (2016r.), a następnie (2017r.) do 90,5%. W tym samym okresie zmalał również odsetek osób bezrobotnych - z 11,7% do 11,3% i 7,3%.

Po upływie trzech lat od zakończenia studiów status społeczno-zawodowy nie różnicuje zbyt mocno absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia. Można jedynie zwrócić uwagę na fakt, iż wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek osób prowadzących własną działalność gospodarczą jest wyraźnie wyższy (11,6%) niż w przypadku absolwentów studiów I stopnia (7,1%) i absolwentów studiów II stopnia (6,5%).

Uwzględniając kryterium rodzaju studiów można stwierdzić, iż największy odsetek osób bezrobotnych występuje wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (9,3%) zaś niższy wśród absolwentów studiów I stopnia (7,6%) oraz studiów II stopnia (8,1%).

5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych

Po trzech latach od zakończenia edukacji część absolwentów nadal kontynuuje naukę na studiach wyższych. Deklarację taką złożyło łącznie 17,3% ankietowanych, i jest to o 4,8 pp. więcej w stosunku do poprzedniej edycji badania. Naukę kontynuuje 29,6% absolwentów studiów I stopnia, 5,9% absolwentów studiów II stopnia oraz 2,3% absolwentów jednolitych studiów magisterskich.

Tabela 9. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na kontynuację nauki.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	1	66	11	78
	% z Rodzaj studiów	2,3%	29,6%	5,9%	17,3%
Nie	Liczebność	42	157	175	374
	% z Rodzaj studiów	97,7%	70,4%	94,1%	82,7%
Ogółem	Liczebność	43	223	186	452
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Respondenci deklarujący kontynuowanie nauki zostali poproszeni o sprecyzowanie czy studiują na Uniwersytecie Rzeszowskim, a jeśli tak, to czy na tym samym, czy innym kierunku studiów. Spośród 78 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się kontynuować naukę 53,8% wybrało Uniwersytet Rzeszowski, zaś 46,2% kontynuuje naukę na innej uczelni. Co ciekawe, zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia 54,5% respondentów kontynuujących edukację robi to na Uniwersytecie Rzeszowskim. Trzy lata po zakończeniu studiów tylko jeden absolwent jednolitych studiów magisterskich deklaruje kontynuowanie nauki i robi to na uczelni innej niż Uniwersytet Rzeszowski.

Tabela 10. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia kontynuujący naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	0	36	6	42
	% z Rodzaj studiów	0,0%	54,5%	54,5%	53,8%
Nie	Liczebność	1	30	5	36
	% z Rodzaj studiów	100,0%	45,5%	45,5%	46,2%
Ogółem	Liczebność	1	66	11	78
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Aż 70,7% osób, które jako miejsce dalszej nauki wybrały Uniwersytet Rzeszowski, zadeklarowało kontynuację nauki na tym samym kierunku kształcenia, co ukończony w 2013 roku, przy czym sytuacja ta różnicuje studentów ze względu na ukończony rodzaj studiów. Zdecydowanie większą skłonność do zmiany kierunku edukacji mają absolwenci studiów II stopnia, wśród których połowa (50,0%) postanowiło podjąć naukę na zupełnie nowym kierunku, podczas gdy w przypadku absolwentów studiów I stopnia zmianę taką zadeklarowało zaledwie 26,6% kontynuujących naukę absolwentów.

Tabela 11. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Nowym kierunku	Liczebność	0	17	5	22
	% z Rodzaj studiów	0,0%	26,6%	50,0%	29,3%
Tym samym kierunku	Liczebność	1	47	5	53
	% z Rodzaj studiów	100,0%	73,4%	50,0%	70,7%
Ogółem	Liczebność	1	64	10	75
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

W przypadku absolwentów decydujących się na nowy kierunek studiów z oferty Uniwersytetu Rzeszowskiego, widać duże zróżnicowanie w kwestii typu wybieranych studiów. Jednolite studia magisterskie podjęły 3 osoby, studia I stopnia podjęły łącznie 4 osoby, z których 3 wybrały studia licencjackie, a 1 inżynierskie. Na studiach II stopnia naukę kontynuuje 12 osób, zaś 4 respondentów kontynuuje naukę na studiach doktoranckich.

Tabela 12. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.

Rodzaj studiów nowego kierunku	Rodzaj studiów		Ogółem
	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Jednolite studia magisterskie	2	1	3
Studia I stopnia licencjackie	2	1	3
Studia I stopnia inżynierskie	1	0	1
Studia II stopnia	11	1	12
Studia III stopnia (doktoranckie)	2	2	4
Ogółem	18	5	23

Spośród absolwentów kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim na pytanie o nowy kierunek studiów 3 osoby odmówiły odpowiedzi, kolejnych 3 respondentów wybrało prawo, zaś po 2 osoby wybrały UMCS, administrację, edukację i pedagogikę. Osiem pozostałych kierunków studiów zostało wskazanych przez pojedyncze osoby.

Tabela 13. Nowy kierunek studiów podejmowany na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów I i II stopnia.

	Rodzaj studiów		Ogółem
	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Prawo	2	1	3
Administracja	2	0	2
Edukacja	2	0	2
Pedagogika	1	1	2
UMCS	1	1	2
Design	1	0	1
Filologia angielska	0	1	1
Inżynieria środowiska	1	0	1
Językoznawstwo	1	0	1
Muzeologia	1	0	1
Nauki Biologiczne	1	0	1
Zarządzanie i marketing	1	0	1
Zdrowie publiczne	1	0	1
Ogółem	15	4	19

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się na kontynuację nauki, jako przyczynę podjęcia takiej decyzji najczęściej wskazują *chęć podniesienia własnych kwalifikacji* – powód ten wybrało 65,4% absolwentów. Drugim wskazywanym motywem kontynuowania nauki jest *chęć zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy* (46,2%), zaś trzecim wskazywanym przez największy odsetek absolwentów powodem jest *możliwość realizacji pasji i zainteresowań* (30,8%). Dla 7,7% respondentów dalsze studia to *sposób na uniknięcie bezrobocia*. Widoczna jest istotna różnica w przyczynach kontynuacji nauki zgłaszanych przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich oraz studiów I i II stopnia. Absolwenci studiów I stopnia kontynuację nauki znacznie częściej uzasadniają celami praktycznymi – znalezieniem atrakcyjnej pracy, natomiast absolwenci studiów II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich częściej kontynuują naukę dla samych siebie – by rozwijać własne pasje i zainteresowania. W tabeli poniżej nie zaprezentowano absolwentów jednolitych studiów magisterskich ze względu na to, że była to pojedyncza obserwacja.

Tabela 14. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.

	Rodzaj studiów					
	Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% z odpowiedzi	Liczebność	% z odpowiedzi	Liczebność	% z odpowiedzi
Chcę podnieść swoje kwalifikacje	43	65,2%	8	72,7%	51	65,4%
Chcę zwiększyć swoje szanse na znalezienie dobrej pracy	32	48,5%	4	36,4%	36	46,2%
Chcę realizować swoje zainteresowania i pasje	18	27,3%	5	45,5%	24	30,8%
Kontynuowanie nauki jest sposobem na uniknięcie bezrobocia	6	9,1%	0	0,0%	6	7,7%
Inna przyczyna	1	1,5%	1	9,1%	2	2,6%
Taki wymóg postawił mi pracodawca	1	1,5%	0	0,0%	1	1,3%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wybór ukończonego w 2012/2013 roku kierunku studiów absolwenci uzasadniają w pierwszej kolejności *indywidualnymi zainteresowaniami* (63,3% ankietowanych), a dopiero w drugiej kolejności względami praktycznymi, czyli *przekonaniem o tym, iż dany kierunek pozwoli na zdobycie atrakcyjnej pracy* (44,5%). Niemal co szósty absolwent (16,0%) w momencie wyboru kierunku studiów kierował się *opiniami innych osób*. Niepokojący wydaje się fakt, iż więcej niż co dziesiąty absolwent (10,5%) deklaruje, iż wybór kierunku był przypadkowy. W porównaniu do zeszłorocznej edycji badania odsetek osób wskazujących poszczególne motywy kontynuowania nauki praktycznie się nie zmienił.

Tabela 15. Przyczyny wyboru ukończonego w 2014 roku kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim

	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	n	% z odp.	n	% z odp.	n	% z odp.	n	% z odp.
Indywidualne zainteresowania	28	65,1%	138	62,7%	118	63,4%	284	63,3%
Kierunek umożliwi zdobycie pracy	27	62,8%	89	40,5%	84	45,2%	200	44,5%
Sugestie innych osób (przyjaciele, rodzina)	6	14,0%	39	17,7%	27	14,5%	72	16,0%
Przypadek	1	2,3%	27	12,3%	19	10,2%	47	10,5%
Brak miejsca na preferowanym kierunku	1	2,3%	35	15,9%	10	5,4%	46	10,2%
Względna łatwość studiowania na kierunku	1	2,3%	19	8,6%	8	4,3%	28	6,2%
Coś innego	3	7,0%	3	1,4%	14	7,5%	20	4,5%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wśród *Innych przyczyn* wyboru kierunku studiów ukończonego w 2012/2013 roku wymieniano przede wszystkich chęć kontynuacji kierunku realizowanego na studiach I stopnia, a także brak możliwości kontynuowania nauki na kierunku studiowanym w ramach studiów I stopnia. Ponadto często spotykaną odpowiedzią był brak planów życiowych i lepszego pomysłu. Pojedyncze osoby wskazały również na: chęć utrzymania posiadanego zatrudnienia, oczekiwaną w związku z kontynuacją nauki podwyżkę, wybór ze względu na narzeczonego, lub lokalizację blisko miejsca zamieszkania.

5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 zostali poproszeni o określenie stopnia, w jakim ukończone przez nich studia wpłynęły na rozwój kompetencji o charakterze

poznawczym, osobistym, społecznym i specjalistyczno-technicznym.⁶ Dla łatwiejszego porównania poziomu wpływu studiów na rozwój poszczególnych kompetencji zdecydowano się na wprowadzenie syntetycznego wskaźnika pozwalającego na łatwe porównania pomiędzy poszczególnymi kompetencjami. Na potrzeby wyliczenia wskaźnika przypisano poszczególnym odpowiedziom wartości liczbowe:

- Zdecydowanie nie = 1 pkt.
- Raczej nie = 2 pkt.
- Trudno powiedzieć/ nie wiem = 3 pkt.
- Raczej tak = 4 pkt.
- Zdecydowanie tak = 5 pkt.

W rezultacie uzyskano, podobną do szkolnej, skalę ocen od 1 do 5 pkt., na której wyższa wartość punktowa odpowiada wyższemu wpływowi studiów na rozwój kompetencji absolwentów. Konstrukcji wskaźnika pozostała nie zmieniona w stosunku do poprzednich edycji badania dzięki czemu porównanie i interpretacja uzyskanych wyników jest łatwiejsza.

Kompetencje poznawcze

W zakresie kompetencji poznawczych absolwenci deklarowali wpływ studiów na *świadomość potrzeby ciągłego doskonalenia się* – w tym wymiarze średnia ocena była najwyższa i wyniosła 3,77. Przy czym najwyżej rozwój tego rodzaju kompetencji ocenili absolwenci jednolitych studiów magisterskich (3,84), zaś niżej studiów I stopnia (3,79) i studiów II stopnia (3,72). Relatywnie wysoko oceniono również wpływ studiów na kreatywność (3,38). Na skali 1 – 5 absolwenci studiów I stopnia ocenili ją na 3,41, II stopnia na 3,35 zaś jednolitych studiów magisterskich na 3,30.

⁶ Podział kompetencji zaczerpnięto z opracowania: „Kompetencje zawodowe” M. Kubat, dostęp na: www.wup.lodz.pl/files/ciz/ciz_Kompetencje_zawodowe.pdf

Tabela 16. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia

KOMPETENCJE POZNAWCZE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 1 do 5
Kreatywność	Jednolite studia magisterskie	7,0%	14,0%	32,6%	34,9%	11,6%	3,30
	Studia I stopnia	5,4%	13,8%	33,0%	30,4%	17,4%	3,41
	Studia II stopnia	6,5%	14,5%	31,2%	32,8%	15,1%	3,35
Świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się	Jednolite studia magisterskie	2,3%	11,6%	18,6%	34,9%	32,6%	3,84
	Studia I stopnia	2,7%	8,0%	24,1%	37,9%	27,2%	3,79
	Studia II stopnia	3,8%	11,8%	21,0%	35,5%	28,0%	3,72
Myślenie analityczne	Jednolite studia magisterskie	9,3%	18,6%	30,2%	34,9%	7,0%	3,12
	Studia I stopnia	9,4%	18,8%	30,8%	31,7%	9,4%	3,13
	Studia II stopnia	8,6%	10,8%	31,7%	36,6%	12,4%	3,33
Myślenie syntetyczne	Jednolite studia magisterskie	11,6%	25,6%	37,2%	18,6%	7,0%	2,84
	Studia I stopnia	12,1%	15,2%	40,6%	25,9%	6,3%	2,99
	Studia II stopnia	11,3%	15,1%	41,9%	26,3%	5,4%	2,99

Najslabiej oceniano wpływ ukończonych studiów na *zdolności myślenia syntetycznego* (2,98) – przy czym najniżej rozwój tego rodzaju kompetencji w czasie studiów ocenili absolwenci jednolitych studiów magisterskich (2,84) zaś nieco lepiej studiów I i II stopnia (w obu przypadkach 2,99). Niewiele korzystniej oceniano wpływ studiów na *umiejętność myślenia analitycznego* (3,21). Ponownie najbardziej krytyczni okazali się absolwenci jednolitych studiów magisterskich (3,12) oraz studiów I stopnia (3,13) zaś nieco mniej krytyczni byli absolwenci studiów II stopnia (3,33).

Kompetencje osobiste

W przypadku kompetencji osobistych największy wpływ studiów na ich rozwój respondenci zauważyli w obszarze *samodzielności w wykonywaniu zadań* (3,73), przy czym różnice ze względu na rodzaj studiów były bardzo niewielkie. *Umiejętność organizacji pracy własnej* jest kolejnym rozwiniętym w czasie studiów obszarem kompetencji osobistych. Średnia ocena tego obszaru wyniosła 3,67, przy czym najniżej rozwój umiejętności pracy własnej ocenili absolwenci jednolitych studiów magisterskich (3,53) zaś najwyższej studiów II stopnia (3,70).

Według respondentów obszarami, na których rozwój studia nie miały wpływu była *przedsiębiorczość* (2,79) i *umiejętność radzenia sobie ze stresem* (2,89). Studia miały niewielki wpływ na rozwój przedsiębiorczości wg. absolwentów jednolitych studiów magisterskich (2,70), nieco lepiej rozwój kompetencji w tym zakresie ocenili absolwenci studiów I stopnia (2,79) i II stopnia (2,82). Odmierna sytuacja miała miejsce w przypadku wpływu studiów na rozwój *umiejętności radzenia sobie ze stresem*. W tym przypadku absolwenci jednolitych studiów magisterskich przyznali najwyższą ocenę (3,05), zaś bardziej krytyczni byli absolwenci studiów I stopnia (2,92) i II stopnia (2,81).

Należy zauważyć, że relatywnie duża, mieszcząca się w przedziale pomiędzy 18,6% a 36,6%, grupa respondentów nie potrafiła ocenić wpływu studiów na rozwój kompetencji osobistych wybierając odpowiedź *Trudno powiedzieć*. W przypadku większości ocenianych kompetencji była to najczęściej wskazywana odpowiedź.

Tabela 17. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia

KOMPETENCJE OSOBISTE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 1 do 5
Umiejętność organizacji pracy własnej	Jednolite studia magisterskie	4,7%	14,0%	23,3%	39,5%	18,6%	3,53
	Studia I stopnia	3,6%	10,7%	24,1%	37,9%	23,7%	3,67
	Studia II stopnia	4,8%	7,0%	22,0%	45,2%	21,0%	3,70
Umiejętność radzenia sobie z sytuacjami problemowymi	Jednolite studia magisterskie	9,3%	20,9%	32,6%	27,9%	9,3%	3,07
	Studia I stopnia	5,8%	16,5%	36,2%	30,4%	11,2%	3,25
	Studia II stopnia	9,1%	20,4%	35,5%	28,0%	7,0%	3,03
Określanie priorytetów zadań	Jednolite studia magisterskie	7,0%	14,0%	20,9%	44,2%	14,0%	3,44
	Studia I stopnia	4,5%	10,3%	31,3%	33,5%	20,5%	3,55
	Studia II stopnia	5,9%	12,9%	25,3%	38,2%	17,7%	3,49
Samodzielność w wykonywaniu zadań	Jednolite studia magisterskie	4,7%	7,0%	18,6%	48,8%	20,9%	3,74
	Studia I stopnia	3,1%	10,3%	23,2%	42,0%	21,4%	3,68
	Studia II stopnia	4,3%	5,4%	21,5%	45,2%	23,7%	3,78
Umiejętność radzenia sobie ze stresem	Jednolite studia magisterskie	14,0%	18,6%	25,6%	32,6%	9,3%	3,05
	Studia I stopnia	13,8%	20,1%	34,4%	23,2%	8,5%	2,92
	Studia II stopnia	14,0%	24,7%	34,9%	18,8%	7,5%	2,81
Asertywność	Jednolite studia magisterskie	9,3%	23,3%	25,6%	32,6%	9,3%	3,09
	Studia I stopnia	7,1%	20,5%	35,7%	28,1%	8,5%	3,10
	Studia II stopnia	13,4%	16,1%	36,0%	25,3%	9,1%	3,01
Przedsiębiorczość	Jednolite studia magisterskie	16,3%	27,9%	32,6%	16,3%	7,0%	2,70
	Studia I stopnia	13,8%	25,0%	35,7%	19,6%	5,8%	2,79
	Studia II stopnia	16,7%	18,8%	36,6%	22,0%	5,9%	2,82
Umiejętność motywowania się do osiągnięcia celów	Jednolite studia magisterskie	7,0%	18,6%	30,2%	30,2%	14,0%	3,26
	Studia I stopnia	8,5%	13,4%	32,1%	33,5%	12,5%	3,28
	Studia II stopnia	8,1%	10,2%	29,0%	36,0%	16,7%	3,43

Kompetencje społeczne

Wpływ studiów na kompetencje społeczne w większości przypadków oceniany jest korzystniej przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich niż studiów I i II stopnia. Najwyżej oceniono wpływ studiów na rozwój *umiejętności pracy w zespole* (średnia ocena 3,58), jednak absolwenci jednolitych studiów magisterskich ocenili rozwój tych kompetencji jedynie na 3,28, podczas gdy absolwenci studiów I stopnia na 3,63 zaś II stopnia na 3,60. Drugą z najczęściej wskazywanych kompetencji rozwiniętych w ramach studiów jest *umiejętność prezentowania konkretnego zagadnienia* (średnia ocena 3,47). Absolwenci jednolitych studiów magisterskich ocenili jej rozwój na 3,21, absolwentów studiów I stopnia na 3,54 zaś studiów II stopnia na 3,44.

Najślabiej spośród kompetencji społecznych oceniono *umiejętność kierowania pracą innych osób* (2,79) przy czym ponownie najbardziej krytyczni okazali się absolwenci jednolitych studiów magisterskich (2,53), zaś absolwenci pozostałych rodzajów studiów byli niemal jednomyślni oceniając rozwój umiejętności kierowania pracą innych na 2,83 (studia I stopnia) i 2,82 (studia II stopnia).

Należy zauważyć, że zarówno w przypadku kompetencji ocenianych najwyżej, jak i najniżej, są to najczęściej oceny wyższe, niż w poprzedniej edycji badania. Równocześnie wart odnotowania jest utrzymujący się wysoki odsetek respondentów nie mających wyrobionej własnej oceny bądź niezdecydowanych - wybierających odpowiedź *Trudno powiedzieć*.

Tabela 18. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 0 do 5
Umiejętność argumentowania swojego zdania	Jednolite studia magisterskie	7,0%	9,3%	32,6%	41,9%	9,3%	3,37
	Studia I stopnia	6,7%	16,5%	27,7%	35,3%	13,8%	3,33
	Studia II stopnia	5,9%	17,2%	30,6%	37,6%	8,6%	3,26
Umiejętność skutecznego komunikowania się	Jednolite studia magisterskie	4,7%	11,6%	32,6%	41,9%	9,3%	3,40
	Studia I stopnia	4,5%	12,9%	29,9%	36,2%	16,5%	3,47
	Studia II stopnia	3,2%	17,7%	30,1%	36,6%	12,4%	3,37
Umiejętność pracy w zespole	Jednolite studia magisterskie	9,3%	18,6%	18,6%	41,9%	11,6%	3,28
	Studia I stopnia	3,6%	9,4%	29,0%	37,1%	21,0%	3,63
	Studia II stopnia	2,7%	11,8%	28,0%	38,2%	19,4%	3,60
Umiejętność negocjowania	Jednolite studia magisterskie	11,6%	20,9%	34,9%	25,6%	7,0%	2,95
	Studia I stopnia	8,0%	23,7%	31,3%	27,2%	9,8%	3,07
	Studia II stopnia	11,3%	23,7%	31,7%	25,3%	8,1%	2,95
Kierowanie pracą innych	Jednolite studia magisterskie	18,6%	27,9%	39,5%	9,3%	4,7%	2,53
	Studia I stopnia	11,6%	27,7%	34,4%	19,2%	7,1%	2,83
	Studia II stopnia	15,6%	22,6%	32,8%	22,6%	6,5%	2,82
Umiejętność prezentacji konkretnego zagadnienia	Jednolite studia magisterskie	4,7%	18,6%	34,9%	34,9%	7,0%	3,21
	Studia I stopnia	4,0%	11,6%	28,6%	37,9%	17,9%	3,54
	Studia II stopnia	4,8%	10,8%	33,3%	37,6%	13,4%	3,44

Kompetencje specjalistyczno-techniczne

Kompetencje specjalistyczno-techniczne to blok kompetencji, których rozwój w czasie studiów absolwenci ocenili najniżej. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich ilość ocen negatywnych była wyższa niż ocen pozytywnych w przypadku wszystkich ocenianych kompetencji specjalistyczno-technicznych. Najgorzej ocenianymi kompetencjami były *znajomość specjalistycznego oprogramowania* (2,44), *używanie języka obcego w mowie i piśmie* (2,64) oraz *rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym* (2,79). W przypadku

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

wszystkich trzech najniżej ocenianych kompetencji ilość ocen negatywnych była wyższa niż ocen pozytywnych bez względu na rodzaj studiów.

Najlepiej ocenianymi kompetencjami specjalistyczno-technicznymi rozwiniętymi w toku studiów było *wykorzystanie teorii w praktyce* (3,12) oraz *specjalistyczne umiejętności zawodowe* (3,06). W przypadku wszystkich, poza *rozumieniem wypowiedzi i czytaniem w języku obcym*, kompetencji specjalistyczno-technicznych ocena absolwentów jednolitych studiów magisterskich była wyraźnie niższa niż absolwentów pozostałych rodzajów studiów.

Tabela 19. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia

KOMPETENCJE SPECJALISTYCZNO-TECHNICZNE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 0 do 5
Używanie języka obcego w mowie i piśmie	Jednolite studia magisterskie	23,3%	39,5%	18,6%	18,6%	0,0%	2,33
	Studia I stopnia	18,3%	29,5%	21,9%	20,5%	9,8%	2,74
	Studia II stopnia	25,3%	29,6%	18,3%	14,5%	12,4%	2,59
Rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym	Jednolite studia magisterskie	16,3%	34,9%	18,6%	27,9%	2,3%	2,65
	Studia I stopnia	14,7%	24,6%	25,9%	20,5%	14,3%	2,95
	Studia II stopnia	25,3%	28,0%	18,8%	15,6%	12,4%	2,62
Specjalistyczne umiejętności zawodowe	Jednolite studia magisterskie	4,7%	30,2%	37,2%	25,6%	2,3%	2,91
	Studia I stopnia	12,5%	16,5%	33,0%	28,1%	9,8%	3,06
	Studia II stopnia	8,6%	21,0%	36,6%	19,4%	14,5%	3,10
Obsługa komputera	Jednolite studia magisterskie	32,6%	25,6%	23,3%	16,3%	2,3%	2,30
	Studia I stopnia	18,8%	18,8%	21,9%	27,7%	12,9%	2,97
	Studia II stopnia	16,7%	20,4%	24,7%	28,5%	9,7%	2,94
Znajomość specjalistycznego oprogramowania	Jednolite studia magisterskie	41,9%	30,2%	16,3%	9,3%	2,3%	2,00
	Studia I stopnia	26,8%	22,8%	25,0%	18,8%	6,7%	2,56
	Studia II stopnia	29,6%	26,3%	25,3%	12,9%	5,9%	2,39
Wykorzystywanie teorii w praktyce	Jednolite studia magisterskie	11,6%	32,6%	27,9%	23,3%	4,7%	2,77
	Studia I stopnia	7,6%	21,9%	32,1%	29,5%	8,9%	3,10
	Studia II stopnia	9,1%	17,7%	30,1%	28,5%	14,5%	3,22

5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów

Chcąc poznać opinię absolwentów na temat ukończonych studiów oraz kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy trzech lat od ukończenia nauki, poproszono ich o ustosunkowanie się do sześciu twierdzeń poprzez przyporządkowanie odpowiedzi od „zdecydowanie tak” do „zdecydowanie nie”. We wszystkich analizowanych aspektach oceny dokonywane przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia są stosunkowo zbieżne, zaś największe różnice w zależności od ukończonego rodzaju studiów wystąpiły w ocenie twierdzenia: *Po moim kierunku można pracować w wielu miejscach pracy* – z takim twierdzeniem zgodziło się 65,1% absolwentów jednolitych studiów magisterskich i zaledwie 40,3% absolwentów studiów II stopnia.

Tabela 20. Ocena kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia, po trzech latach zakończenia studiów

		Zdecydowa nie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowa nie tak
		% odpowiedzi	% odpowiedzi	% odpowiedzi	% odpowiedzi	% odpowiedzi
Wybrałbym/wybrałabym jeszcze raz ten sam kierunek studiów	Jednolite studia magisterskie	14,0%	7,0%	18,6%	48,8%	11,6%
	Studia I stopnia	14,7%	12,1%	27,7%	17,9%	27,7%
	Studia II stopnia	12,4%	14,5%	17,7%	32,8%	22,6%
Po moim kierunku można pracować w wielu miejscach pracy	Jednolite studia magisterskie	2,3%	14,0%	18,6%	48,8%	16,3%
	Studia I stopnia	10,7%	19,6%	24,6%	25,9%	19,2%
	Studia II stopnia	11,8%	17,7%	30,1%	24,7%	15,6%
Absolwenci mojego kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy	Jednolite studia magisterskie	11,6%	20,9%	39,5%	27,9%	0,0%
	Studia I stopnia	18,8%	25,9%	34,4%	13,8%	7,1%
	Studia II stopnia	24,2%	24,2%	31,7%	14,5%	5,4%
Pracodawcy cenią absolwentów z kierunku, który ukończyłem/łam	Jednolite studia magisterskie	4,7%	11,6%	41,9%	34,9%	7,0%
	Studia I stopnia	16,1%	25,4%	36,6%	17,0%	4,9%
	Studia II stopnia	18,3%	23,1%	37,6%	15,1%	5,9%
Polecił(a)bym znajomym kierunek studiów, który ukończyłem/am	Jednolite studia magisterskie	11,6%	23,3%	37,2%	20,9%	7,0%
	Studia I stopnia	16,5%	21,0%	29,5%	22,8%	10,3%
	Studia II stopnia	18,3%	15,6%	30,6%	26,3%	9,1%
Polecił(a)bym znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim	Jednolite studia magisterskie	7,0%	4,7%	30,2%	41,9%	16,3%
	Studia I stopnia	6,7%	9,4%	24,6%	36,6%	22,8%
	Studia II stopnia	4,3%	6,5%	21,5%	37,1%	30,6%

Decyzję co do wyboru kierunku studiów uważa za słuszną 60,5% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 55,4% absolwentów studiów II stopnia oraz 45,5% absolwentów studiów I stopnia. Niezależnie od rodzaju studiów odsetek osób pozytywnie oceniających dokonany wybór jest wyższy niż odsetek ocen negatywnych.

Studia na Uniwersytecie Rzeszowskim poleciła by znajomym zdecydowana większość respondentów badania. W przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich jest to 58,1%, studiów I stopnia 59,4% zaś absolwentów studiów II stopnia, aż 67,7%.

Nieco mniej chętnie, niż w przypadku polecenia studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim, absolwenci rocznika 2012/2013 polecieli by znajomym ukończony przez siebie kierunek studiów. W przypadku studentów jednolitych studiów magisterskich i studiów I stopnia odsetek osób, które nie poleciły by ukończonego przez siebie kierunku studiów jest wyższy niż polecających. Jedynie w przypadku studiów II stopnia odsetek absolwentów, którzy polecieli by ukończony przez siebie kierunek studiów był wyższy niż oponentów, ale jest to nieznaczna, wynosząca zaledwie 1,6 punktu procentowego, różnica.

Zaledwie 19,9% ankietowanych absolwentów studiów II stopnia i 21,0% absolwentów studiów I stopnia twierdzi, iż po ich kierunku absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek osób uważających, że po ukończonym przez nich kierunku nie ma problemu ze znalezieniem pracy jest wyższy i wynosi 27,9%. W przypadku oceny tego twierdzenia różnica pomiędzy osobami zgadzającymi się z nim i nie zgadzającymi się z nim była największa - w przypadku absolwentów studiów II stopnia wynosiła niemal 28,5 punktu procentowego. Absolwenci sceptycznie oceniają także stosunek pracodawców do absolwentów ukończonego przez siebie kierunku studiów. Co ciekawe, w przypadku studiów I i II stopnia ponad 40% respondentów nie zgadza się z twierdzeniem, że pracodawcy cenią absolwentów po ukończonym przez nich kierunku studiów, natomiast w przypadku jednolitych studiów magisterskich ponad 40% respondentów zgadza się z taką opinią.

W ramach badania absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 zadano pytanie o braki dostrzeżone w programie ukończonych przez siebie studiów. Najczęściej wskazywanym mankamentem studiów jest zbyt mały nacisk realizowanego programu na zdobywanie umiejętności praktycznych. Taką odpowiedź zadeklarowało 72,2% respondentów, dla porównania braki wiedzy teoretycznej deklaruje jedynie 5,3%

absolwentów. Dla niemal 54,1% absolwentów w trakcie studiów zabrakło spotkań z pracodawcami zatrudniającymi osoby o określonym typie wykształcenia. Kolejnym brakiem wskazywanym przez 40,6% respondentów był niedostatek rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia po konkretnym kierunku studiów. Uzyskane wyniki są bardzo zbliżone do rezultatów badań losów absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po trzech latach od ukończenia studiów realizowanych w dwu poprzednich latach.

Tabela 21. Braki w programie studiów w opinii absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.

	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	n	% z n	n	% z n	n	% z n	n	% z n
Umiejętności praktycznych	38	88,4%	168	75,0%	121	65,1%	327	72,2%
Spotkań z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów	16	37,2%	132	58,9%	97	52,2%	245	54,1%
Rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia	17	39,5%	96	42,9%	71	38,2%	184	40,6%
Szkoleń z umiejętności miękkich (np. komunikacja, negocjacje, asertywność)	14	32,6%	66	29,5%	59	31,7%	139	30,7%
Szkoleń z zakładania działalności gospodarczej	9	20,9%	58	25,9%	41	22,0%	108	23,8%
Szkoleń z pisania CV i listów motywacyjnych	5	11,6%	30	13,4%	26	14,0%	61	13,5%
Wiedzy teoretycznej	2	4,7%	15	6,7%	7	3,8%	24	5,3%
Czegoś innego	3	7,0%	11	4,9%	9	4,8%	23	5,1%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwe był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Absolwenci zgłaszali swoje zastrzeżenia dotyczące braków w programie kształcenia także w formie pytania otwartego. Pojawiające się uwagi odnoszą się do kilku głównych zagadnień dotyczących przede wszystkim braku w programach studiów zajęć bezpośrednio związanych z umiejętnościami niezbędnymi w praktyce, tj. możliwości poznawania specjalistycznego sprzętu, oprogramowania, zdobywania uprawnień, nauki posługiwania się

językiem obcym, czy dostępu do staży i praktyk zawodowych. Przykładem takich uwag, są dwa zaprezentowane poniżej wpisy:

„Z przykrością stwierdzam, że nasza Uczelnia nie miała kół z sekcji przyrodniczych np. chiropterologia, ornitologia. Kończąc studia jest się "biologiem" teoretycznym. Brak jest wiedzy praktycznej, która jest bardzo potrzebna na rynku pracy. Konieczne jest zwiększenie zajęć praktycznych, gdzie siedzi się w terenie, łapie ptaki w sieci i oznacza. Rozpoznaje drzewa i rośliny w terenie, a nie w zamkniętej sali. Tego brakuje u nas na uczelni.”

„Przygotowania do prowadzenia ochrony środowiska w firmie czyli prowadzenia całej dokumentacji, sprawozdawczości na stanowisku inspektora ochrony środowiska. Ten kierunek studiów był bardziej rolniczy a to DUŻY błąd bo kończąc te studia byłam zielona w prowadzeniu tego zagadnienia w firmie.”

5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów

W celu określenia kierunku migracji zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, zadano pytanie, czy po ukończeniu studiów poszukiwali pracy w innych województwach lub poza granicami kraju.

Poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim zadeklarowało niemal 54,1% absolwentów i jest to aż o 15,3 pp. więcej niż w ubiegłorocznej edycji badania. Aktywność w tym zakresie różnicuje absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia – skłonność do poszukiwania pracy poza województwem podkarpackim jest wyższa wśród absolwentów studiów I stopnia (60,7%), niż wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (53,5%) i studiów II stopnia (46,2%).

Tabela 22. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	23	136	86	245
	% z Rodzaj studiów	53,5%	60,7%	46,2%	54,1%
Nie	Liczebność	20	88	100	208
	% z Rodzaj studiów	46,5%	39,3%	53,8%	45,9%
Ogółem	Liczebność	43	224	186	453
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Absolwenci pytani o to, w jakich innych regionach kraju poszukiwali pracy, najczęściej wskazywali na Małopolskę (niemal 61,5% wszystkich absolwentów poszukujących pracy poza Podkarpaciem), a następnie na Lubelszczyznę (13,5%) i Mazowsze (9,6%). W stosunku do ubiegłorocznej edycji badania nastąpiła zmiana na drugiej pozycji i wyraźny spadek popularności województwa mazowieckiego (spadek o 12,1 pp.). Łącznie (poza podkarpackim) wymieniono 13 województw, a żaden z respondentów badania nie poszukiwał pracy w województwie opolskim i łódzkim.

Tabela 23. W jakim województwie (innym niż podkarpackie) poszukiwał(a) Pan(i) pracy?

	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% w kolumnie	Liczebność	% w kolumnie	Liczebność	% w kolumnie	Liczebność	% w kolumnie
Małopolskie	12	60,0%	55	62,5%	61	61,0%	128	61,5%
Lubelskie	2	10,0%	13	14,8%	13	13,0%	28	13,5%
Mazowieckie	3	15,0%	7	8,0%	10	10,0%	20	9,6%
Świętokrzyskie	0	0,0%	6	6,8%	6	6,0%	12	5,8%
Śląskie	1	5,0%	4	4,5%	2	2,0%	7	3,4%
Dolnośląskie	0	0,0%	2	2,3%	3	3,0%	5	2,4%
Zachodniopomorskie	1	5,0%	1	1,1%	2	2,0%	4	1,9%
Kujawsko-Pomorskie	0	0,0%	1	1,1%	1	1,0%	2	1,0%
Wielkopolskie	0	0,0%	1	1,1%	1	1,0%	2	1,0%
Lubuskie	0	0,0%	1	1,1%	0	0,0%	1	0,5%
Podlaskie	0	0,0%	0	0,0%	1	1,0%	1	0,5%
Pomorskie	0	0,0%	0	0,0%	1	1,0%	1	0,5%
Warmińsko-Mazurskie	1	5,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,5%
Ogółem	20	100,0%	88	100,0%	100	100,0%	208	100,0%

Po zakończeniu studiów pracę zarobkową poza granicami Polski podejmowało 26,8% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, przy czym częściej wyjeżdżali absolwenci studiów I stopnia (30,2%) i jednolitych studiów magisterskich (26,8%) niż studiów II stopnia (22,9%). W porównaniu do zeszłorocznej edycji badania odsetek osób poszukujących pracy za granicami polski nieznacznie wzrósł (o 2,8 pp.).

Tabela 24. Absolwenci ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	11	61	41	113
	% z Rodzaj studiów	26,8%	30,2%	22,9%	26,8%
Nie	Liczebność	30	141	138	309
	% z Rodzaj studiów	73,2%	69,8%	77,1%	73,2%
Ogółem	Liczebność	41	202	179	422
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Największy odsetek absolwentów decydował się na wyjazd do Niemiec (24,8%) i Wielkiej Brytanii (23,9%). Stosunkowo często wyjeżdżano także do Holandii (18,6%) oraz Francji (12,4%). Popularnymi kierunkami wyjazdów zarobkowych okazały się również Włochy, Hiszpania, Węgry, Austria, Belgia, Czechy, Grecja i USA (po około 5% wskazań).

Łącznie absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 wymienili aż 38 państw – zostały one wyszczególnione w tabeli nr 26 w kolejności od najczęściej do najrzadziej wskazywanych. W pojedynczych przypadkach respondenci wskazywali tak egzotyczne państwa jak Tajlandia czy Egipt, jednak zdecydowana większość wymienionych państw to kraje europejskie.

Wartym odnotowania jest wyraźny spadek osób wyjeżdżających do Wielkiej Brytanii, z ponad 40% w ubiegłorocznej edycji badania do niecałych 24% ankietowanych w tym roku (spadek o 16,2 pp.).

Tabela 25. Kraje, do których absolwenci studiów I i II stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych.

Kraj	Liczebność	Odsetek	Kraj	Liczebność	Odsetek
Niemcy	28	24,8%	Egipt	2	1,8%
Wielka Brytania	27	23,9%	Irlandia	2	1,8%
Holandia	21	18,6%	Rumunia	2	1,8%
Francja	14	12,4%	Słowacja	2	1,8%
Włochy	10	8,8%	Albania	1	0,9%
Hiszpania	8	7,1%	Bośnia	1	0,9%
Węgry	8	7,1%	Bułgaria	1	0,9%
Austria	7	6,2%	Czarnogóra	1	0,9%
Belgia	7	6,2%	Dania	1	0,9%
Czechy	7	6,2%	Estonia	1	0,9%
Grecja	7	6,2%	Finlandia	1	0,9%
USA	7	6,2%	Gruzja	1	0,9%
Szwajcaria	5	4,4%	Łotwa	1	0,9%
Kanada	4	3,5%	Macedonia	1	0,9%
Norwegia	4	3,5%	Meksyk	1	0,9%
Turcja	4	3,5%	Słowenia	1	0,9%
Ukraina	4	3,5%	Szwecja	1	0,9%
Chorwacja	3	2,7%	Tajlandia	1	0,9%
Portugalia	3	2,7%	Ogółem	203	179,6%
Unia Europejska	3	2,7%			

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż niektórzy absolwenci podejmowali zatrudnienie w kilku różnych państwach.

Aktualna skłonność do wyjazdów zarobkowych poza granice kraju jest wśród ankietowanych raczej niska, gdyż jedynie 8,4% absolwentów deklaruje plany wyjazdu za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, natomiast ponad 69,8% absolwentów wyklucza taką możliwość. W stosunku do poprzedniej edycji badania o 4,7 punktu procentowego spadł odsetek osób nie mających sprecyzowanej opinii na temat wyjazdu za granicę, wzrosły zaś udziały osób deklarujących bądź wykluczających wyjazd zarobkowy w najbliższym półroczu.

Tabela 26. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	1	20	17	38
	% w kolumnie	2,3%	8,9%	9,1%	8,4%
Nie	Liczebność	35	148	133	316
	% w kolumnie	81,4%	66,1%	71,5%	69,8%
Trudno powiedzieć	Liczebność	4	36	28	68
	% w kolumnie	9,3%	16,1%	15,1%	15,0%
Nie dotyczy - jestem obecnie za granicą	Liczebność	3	20	8	31
	% w kolumnie	7,0%	8,9%	4,3%	6,8%
Ogółem	Liczebność	43	224	186	453
	% w kolumnie	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

5.6 Podnoszenie kwalifikacji

Zdecydowana większość (69,1%) ankietowanych absolwentów zadeklarowało, iż pomimo ukończenia w 2013 roku studiów nadal podnosi swoje kwalifikacje. W tej grupie 17,3% absolwentów kontynuuje studia wyższe zaś 82,7% absolwentów wykorzystuje inne niż studia wyższe formy kształcenia. Najczęściej kształcą się absolwenci jednolitych studiów magisterskich (76,3%) i studiów I stopnia (73,7%), zaś nieco rzadziej studiów II stopnia (61,8%).

Tabela 27. Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	33	165	115	313
	% w kolumnie	76,7%	73,7%	61,8%	69,1%
Nie	Liczebność	10	59	71	140
	% w kolumnie	23,3%	26,3%	38,2%	30,9%
Ogółem	Liczebność	43	224	186	453
	% w kolumnie	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Wśród dostępnych form podnoszenia kwalifikacji 58,1% absolwentów deklaruje samodokształcanie, zaś 45,0% uczestnictwo w kursach zawodowych. Ponad ¼ absolwentów rocznika 2012/2013 zdecydował się na podjęcie studiów podyplomowych (26,5%), a 24,6% respondentów deklaruje udział w różnego rodzaju szkoleniach miękkich. Podnoszenie kwalifikacji na kursach językowych zadeklarowało 21,7% ankietowanych. W stosunku do poprzedniej edycji badania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego trzy lata po zakończeniu nauki, odsetek absolwentów korzystających z różnych form podnoszenia kwalifikacji jest niższy w niemal wszystkich kategoriach, co wynika w dużej mierze z faktu, że w poprzedniej edycji badania każdy z respondentów wskazał że wykorzystuje średnio 2,07 formy dokształcania się, natomiast w obecnej edycji wartość ta spadła do 1,93.

Tabela 28. Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.

	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Samodokształcanie	14	42,4%	101	61,2%	67	58,3%	182	58,1%
Uczestnictwo w kursach zawodowych	9	27,3%	68	41,2%	64	55,7%	141	45,0%
Podjęcie studiów podyplomowych	3	9,1%	44	26,7%	36	31,3%	83	26,5%
Uczestnictwo w szkoleniach miękkich	9	27,3%	41	24,8%	27	23,5%	77	24,6%
Uczestnictwo w kursach językowych	6	18,2%	36	21,8%	26	22,6%	68	21,7%
Inne	14	42,4%	23	13,9%	16	13,9%	53	16,9%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania pracowały najemnie lub uczestniczyły w stażu. Warto dodać, że podjęcie pracy najemnej w trzy lata od zakończenia studiów zadeklarowało łącznie 85,0% absolwentów, w tym: 79,1% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 85,7% absolwentów studiów I stopnia i 85,5%

absolwentów studiów II stopnia. W grupie tej są także osoby łączące pracę najemną ze studiowaniem lub prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, a także absolwenci odbywający staż zawodowy (szczegółowe informacje zaprezentowano w tabelach poniżej).

Analizując tabelę poniżej warto zauważyć, że odsetek respondentów wykonujących pracę najemną jest zbliżony w przypadku absolwentów studiów I stopnia (85,7%) i studiów II stopnia (85,5%) a nieco niższy wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (79,1%). Natomiast wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich jest relatywnie więcej osób prowadzących własną działalność gospodarczą (11,6%) niż wśród absolwentów studiów I stopnia (4,4%) i studiów II stopnia (5,4%).

Niewielkie różnice procentowe ze względu na rodzaj studiów występują również w przypadku osób deklarujących pozostawanie bez zatrudnienia. Status osoby bezrobotnej zadeklarowało 9,3% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 8,1% absolwentów studiów II stopnia oraz 7,6% absolwentów studiów I stopnia.

Tabela 29. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na status zawodowy.

	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	19	44,2%	123	54,9%	86	46,2%	228	50,3%
Jestem zatrudniony(a) w instytucji państwowej	13	30,2%	49	21,9%	64	34,4%	126	27,8%
Założyłem(łam) działalność gospodarczą	5	11,6%	9	4,0%	10	5,4%	24	5,3%
Pracuję najemnie i prowadzę działalność gospodarczą	0	0,0%	6	2,7%	2	1,1%	8	1,8%
Jestem na stażu	1	2,3%	5	2,2%	5	2,7%	11	2,4%
Studiuję i pracuję	1	2,3%	9	4,0%	2	1,1%	12	2,6%
Studiuję i prowadzę działalność gospodarczą	0	0,0%	1	0,4%	0	0,0%	1	0,2%
Studiuję i nie pracuję	0	0,0%	5	2,2%	2	1,1%	7	1,5%
Jestem osobą bezrobotną	4	9,3%	17	7,6%	15	8,1%	36	7,9%

Absolwenci pracujący najemnie w momencie realizacji badania, zostali zapytani którą, od czasu zakończenia studiów, pracą z kolei jest ich obecne zajęcie. Największy odsetek respondentów (39,5%) zadeklarował, że obecnie wykonywana praca jest ich pierwszą od zakończenia studiów. Drugą najliczniejszą grupę (27,5%) stanowili absolwenci wykonujący drugą pracę, zaś 21,6% jest zatrudnione u trzeciego pracodawcy. Osoby, które zmieniały miejsce zatrudnienia częściej i pracują w czwartym lub kolejnym miejscu pracy stanowią stosunkowo niewielką, liczącą 11,4% grupę absolwentów pracujących najemnie. Uzyskane wyniki są bardzo podobne do zanotowanych w trakcie badań prowadzonych w poprzednich latach.

Tabela 30. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Pierwsza praca	Liczebność	15	69	68	152
	% z Rodzaj studiów	44,1%	35,9%	42,8%	39,5%
Druga praca	Liczebność	11	58	37	106
	% z Rodzaj studiów	32,4%	30,2%	23,3%	27,5%
Trzecia praca	Liczebność	7	42	34	83
	% z Rodzaj studiów	20,6%	21,9%	21,4%	21,6%
Czwarta praca	Liczebność	1	12	11	24
	% z Rodzaj studiów	2,9%	6,3%	6,9%	6,2%
Piąta praca lub kolejna	Liczebność	0	11	9	20
	% z Rodzaj studiów	0,0%	5,7%	5,7%	5,2%
Ogółem	Liczebność	34	192	159	385
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Absolwenci pracujący najemnie zostali poproszeni o określenie jak długo po zakończeniu studiów zajęło im poszukiwanie pracy. Liczącą 27,0% absolwentów grupa podjęła zatrudnienie już w trakcie studiów. Wśród poszukujących pracy po zakończeniu studiów największą grupę stanowią absolwenci, którzy potrzebowali na znalezienie zatrudnienia od 2 do 6 miesięcy (33,5%), zaś znaczna grupa, (17,1%) znalazła pracę w ciągu zaledwie miesiąca od zakończenia studiów. Istnieje zależność pomiędzy czasem poszukiwania pracy, a ukończonym rodzajem studiów, wskazuje ona, że absolwenci studiów I stopnia znajdują

pracę nieco szybciej niż absolwenci pozostałych rodzajów studiów. Jednocześnie należy zauważyć, że odsetek absolwentów pracujących zawodowo w trakcie studiów jest w tej grupie niższy niż w przypadku absolwentów studiów II stopnia (o 17,2 pp.) i absolwentów jednolitych studiów magisterskich (o 7,2 pp.). Największą zaobserwowaną różnicą w stosunku do poprzedniej edycji badania jest zwiększenie się odsetka respondentów podejmujących pracę już w trakcie studiów.

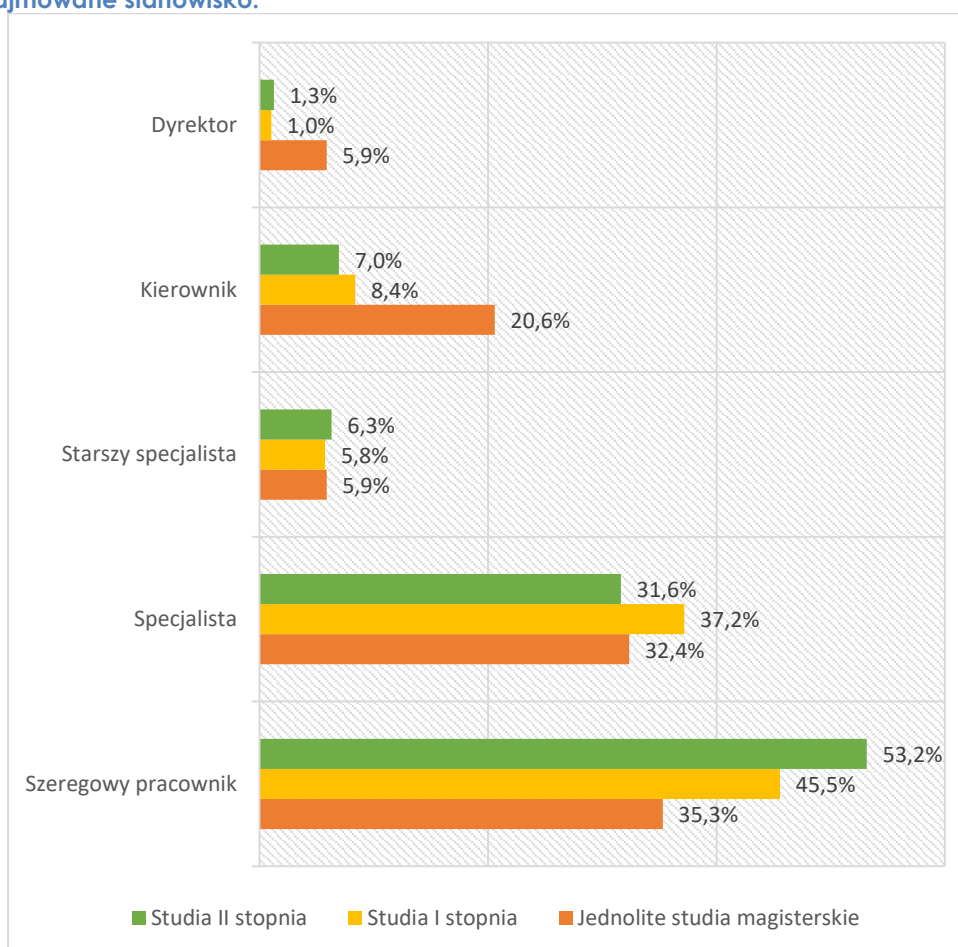
Tabela 31. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemniej ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	10	34	22	66
	% z Rodzaj studiów	29,4%	17,7%	13,8%	17,1%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	8	81	40	129
	% z Rodzaj studiów	23,5%	42,2%	25,2%	33,5%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	4	18	16	38
	% z Rodzaj studiów	11,8%	9,4%	10,1%	9,9%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	0	8	6	14
	% z Rodzaj studiów	0,0%	4,2%	3,8%	3,6%
Ponad 1 rok	Liczebność	3	14	17	34
	% z Rodzaj studiów	8,8%	7,3%	10,7%	8,8%
Pracowałem już w trakcie studiów	Liczebność	9	37	58	104
	% z Rodzaj studiów	26,5%	19,3%	36,5%	27,0%
Ogółem	Liczebność	34	192	159	385
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Po upływie trzech lat od zakończenia studiów pracujący absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego najczęściej piastują stanowisko szeregowego pracownika (47,8%). Przy czym odsetek osób pracujących na takim stanowisku znacząco różni się ze względu na ukończony rodzaj studiów. Po trzech latach od ukończenia studiów szeregowymi pracownikami jest 45,5% absolwentów studiów I stopnia i 53,2% absolwentów studiów II stopnia oraz zaledwie 35,3% absolwentów jednolitych studiów magisterskich. Pracę na stanowisku specjalisty wykonuje 31,6% ankietowanych absolwentów studiów II stopnia, 32,4% absolwentów jednolitych studiów magisterskich oraz 37,2% absolwentów studiów I stopnia. Wyższe stanowiska (starszy specjalista, kierownik, dyrektor) są deklarowane przez absolwentów studiów I i II stopnia stosunkowo rzadko – jest to 15,2% pracujących absolwentów studiów

I stopnia i 14,6% absolwentów studiów II stopnia. Natomiast w grupie absolwentów jednolitych studiów magisterskich wyższe stanowiska piastuje 32,4% respondentów z bardzo licznym, 20,6% udziałem osób na stanowisku kierownika. Zgodnie z oczekiwaniem absolwenci jednolitych studiów magisterskich relatywnie częściej zajmują wyższe stanowiska w firmach, niż absolwenci pozostałych rodzajów studiów.

Wykres 6. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na zajmowane stanowisko.

Dane dotyczące rodzaju umowy, w oparciu o którą absolwenci wykonują pracę najemną, pokazują korzystną sytuację w zakresie stabilności ich zatrudnienia. Umowę na czas nieokreślony posiada 45,5% absolwentów, kolejne 38,4% respondentów pracuje na podstawie umowy na czas określony. Oznacza to, że 83,9% zatrudnionych absolwentów posiada umowę o pracę – jest to wynik nieznacznie wyższy niż w poprzedniej edycji badania. Wśród innych typów umów najczęściej deklarowano umowę zlecenia (4,4%) oraz umowa na zastępstwo

(3,6%), a także staże absolwenckie (2,6%). Pozostałe rodzaje umów, tj. umowy o dzieło (2,1%) lub na okres próbny (1,0%) są relatywnie nieliczne. Za pozytywny należy uznać fakt, że jedynie 0,3% absolwentów (jedna osoba) pracuje bez jakiejkolwiek umowy. W zakresie stabilności zatrudnienia znacznie korzystniejsza jest sytuacja absolwentów jednolitych studiów magisterskich (70,6% umów na czas nieokreślony) niż absolwentów studiów II stopnia (49,7% umów na czas nieokreślony) i absolwentów studiów I stopnia (37,5% umów na czas nieokreślony).

Tabela 32. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Umowa na czas nieokreślony	Liczebność	24	72	79	175
	% z Rodzaj studiów	70,6%	37,5%	49,7%	45,5%
Umowa na czas określony	Liczebność	6	86	56	148
	% z Rodzaj studiów	17,6%	44,8%	35,2%	38,4%
Umowa zlecenie	Liczebność	2	9	6	17
	% z Rodzaj studiów	5,9%	4,7%	3,8%	4,4%
Umowa o dzieło	Liczebność	0	3	5	8
	% z Rodzaj studiów	0,0%	1,6%	3,1%	2,1%
Umowa na okres próbny	Liczebność	0	2	2	4
	% z Rodzaj studiów	0,0%	1,0%	1,3%	1,0%
Umowa na zastępstwo	Liczebność	1	9	4	14
	% z Rodzaj studiów	2,9%	4,7%	2,5%	3,6%
Staż absolwencki (z urzędu pracy)	Liczebność	0	3	4	7
	% z Rodzaj studiów	0,0%	1,6%	2,5%	1,8%
Staż absolwencki (bez urzędu pracy)	Liczebność	1	2	0	3
	% z Rodzaj studiów	2,9%	1,0%	0,0%	0,8%
Praca bez umowy	Liczebność	0	0	1	1
	% z Rodzaj studiów	0,0%	0,0%	,6%	0,3%
Odmowa odpowiedzi	Liczebność	0	2	0	2
	% z Rodzaj studiów	0,0%	1,0%	0,0%	0,5%
Kilka różnych umów	Liczebność	0	2	2	4
	% z Rodzaj studiów	0,0%	1,0%	1,3%	1,0%
Inne	Liczebność	0	2	0	2
	% z Rodzaj studiów	0,0%	1,0%	0,0%	0,5%
Ogółem	Liczebność	34	192	159	385
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Wśród pracujących absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po trzech latach od zakończenia studiów 26,9% wykonuje pracę w żadnym stopniu nie związaną z ukończonym

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

kierunkiem studiów. Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem edukacji deklaruje 37,3% pracujących absolwentów, a 32,1% dostrzega częściowy związek między zdobytym wykształceniem a obowiązkami zawodowymi. Wyższą zgodność między wykonywaną pracą, a ukończonym kierunkiem studiów zaobserwowano wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich i studiów II stopnia niż w przypadku absolwentów studiów I stopnia. Dodatkowo 3,7% respondentów nie potrafiło lub nie chciało ocenić zgodności wykonywanej pracy z wykształceniem. Należy podkreślić, że w stosunku do wyników poprzedniej edycji badania, obecnie większy odsetek respondentów deklaruje wykonywanie pracy zgodnej lub częściowo zgodnej z wykształceniem.

Tabela 33. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia z wykonywaną przez nich pracą.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Całkowicie	Liczebność	14	65	64	143
	% odpowiedzi	41,2%	34,0%	40,5%	37,3%
Częściowo	Liczebność	10	59	54	123
	% odpowiedzi	29,4%	30,9%	34,2%	32,1%
Wcale	Liczebność	7	59	37	103
	% odpowiedzi	20,6%	30,9%	23,4%	26,9%
Trudno powiedzieć	Liczebność	3	8	3	14
	% odpowiedzi	8,8%	4,2%	1,9%	3,7%
Ogółem	Liczebność	34	191	158	383
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Jak pokazują uzyskane podczas badania ankietowego dane, około $\frac{1}{3}$ pracujących absolwentów, pracuje dla firm zlokalizowanych poza obszarem Podkarpacia (32,9%), przy czym zdecydowanie częściej sytuacja ta dotyczy absolwentów jednolitych studiów magisterskich (41,2%) niż absolwentów studiów I stopnia (34,0%) i II stopnia (29,7%).

Tabela 34. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni w województwie podkarpackim.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	20	126	111	257
	% odpowiedzi	58,8%	66,0%	70,3%	67,1%
Nie	Liczebność	14	65	47	126
	% odpowiedzi	41,2%	34,0%	29,7%	32,9%
Ogółem	Liczebność	34	191	158	383
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Spośród 126 osób pracujących poza Podkarpaciem 34,1% znalazło zatrudnienie w województwie małopolskim, 15,9% w województwie mazowieckim, 6,3% w lubelskim, a 5,6% w dolnośląskim. Większa liczba absolwentów pracuje także na obszarze województwa śląskiego, oraz świętokrzyskiego (po 4,0% w każdym). Aż 27,0% pracujących najemnie zatrudnionych pracuje w firmie, która znajdującej się za granicą kraju.

Tabela 35. Województwa w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 inne niż podkarpackie.

	Częstość	Procent ważnych
Małopolskie	43	34,1
Firma w której pracuję znajduje się za granicą	34	27,0
Mazowieckie	20	15,9
Lubelskie	8	6,3
Dolnośląskie	7	5,6
Śląskie	5	4,0
Świętokrzyskie	5	4,0
Pomorskie	2	1,6
Łódzkie	1	0,8
Zachodniopomorskie	1	0,8
Ogółem	126	100,0

Osoby podejmujące pracę najemną poproszono o określenie przeciętnej wysokości miesięcznego dochodu netto. Część ankietowanych (10,7%) odmówiło podania wysokości swojego dochodu (co jest wartością nieznacznie niższą niż uzyskana w poprzedniej edycji badania). Spośród respondentów, którzy podali wysokość swoich zarobków najliczniejsza

grupa (20,6%) zarabia od 1501 zł do 1900 zł netto miesięcznie. Kolejną pod względem liczności grupą, z 16,7% udziałem, są respondenci otrzymujący wynagrodzenie na poziomie 1201 - 1500 zł miesięcznie, zaś niemal równie liczna 16,2% - jest grupa absolwentów zarabiających od 1901-2300 zł miesięcznie. Powyżej 3100 zł netto zarabia 15,9% respondentów, co stanowi wyraźny wzrost w stosunku do zanotowanej w ubiegłorocznej edycji badania wartości 7,7%. Należy zauważyć, że na podstawie podobnych badań realizowanych również w trzy lata po zakończeniu studiów wśród absolwentów roczników 2010/2011 i 2011/2012 można zaobserwować, że deklarowane zarobki netto rosną. Poziom zarobków wyraźnie różnicuje rodzaj ukończonych studiów. Zarobki mieszczące się w dwu najwyższych przedziałach (powyżej 2701 PLN) deklaruje 41,2% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 24,1% absolwentów studiów I stopnia i 16,5% absolwentów studiów II stopnia.

Tabela 36. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Poniżej 1 200 zł netto	Liczebność	4	9	7	20
	% odpowiedzi	11,8%	4,7%	4,4%	5,2%
Od 1 201 do 1 500 zł netto	Liczebność	2	36	26	64
	% odpowiedzi	5,9%	18,8%	16,5%	16,7%
Od 1501 do 1 900 zł netto	Liczebność	1	41	37	79
	% odpowiedzi	2,9%	21,5%	23,4%	20,6%
Od 1 901 do 2 300 zł netto	Liczebność	6	26	30	62
	% odpowiedzi	17,6%	13,6%	19,0%	16,2%
Od 2 301 do 2 700 zł netto	Liczebność	1	16	14	31
	% odpowiedzi	2,9%	8,4%	8,9%	8,1%
Od 2 701 do 3 100 zł netto	Liczebność	5	8	12	25
	% odpowiedzi	14,7%	4,2%	7,6%	6,5%
3 101 zł netto i więcej	Liczebność	9	38	14	61
	% odpowiedzi	26,5%	19,9%	8,9%	15,9%
Odmowa odpowiedzi	Liczebność	6	17	18	41
	% odpowiedzi	17,6%	8,9%	11,4%	10,7%
Ogółem	Liczebność	34	191	158	383
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

W grupie absolwentów pracujących najemnie, zaledwie 3,7% ankietowanych planuje w ciągu najbliższego roku rozpocząć własną działalność gospodarczą. Jest to wynik niższy niż

w poprzedniej edycji badania, w której analogiczny odsetek wynosił 4,9%. Plany w zakresie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej znacznie częściej deklarują absolwenci jednolitych studiów magisterskich (12,1%) niż studiów I stopnia (3,2%) lub II stopnia (2,6%). Około ¼ absolwentów (25,1%) nie ma sprecyzowanych planów w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej.

Tabela 37. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	4	6	4	14
	% z Rodzaj studiów	12,1%	3,2%	2,6%	3,7%
Nie	Liczebność	18	135	113	266
	% z Rodzaj studiów	54,5%	73,0%	72,4%	71,1%
Nie wiem	Liczebność	11	44	39	94
	% z Rodzaj studiów	33,3%	23,8%	25,0%	25,1%
Ogółem	Liczebność	33	185	156	374
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania prowadziły własną działalność gospodarczą. Liczba wszystkich ankietowanych absolwentów z rocznika 2012/2013, którzy w trakcie trwania badania prowadzili własny biznes wyniosła 33 osoby, w tym 5 osób jest absolwentami jednolitych studiów magisterskich, 16 osób to absolwenci studiów I stopnia, a 12 to absolwenci studiów II stopnia. W grupie tej znajduje się 8 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną oraz 1 osoba, która łączy działalność gospodarczą z kontynuowaniem studiów wyższych. Łącznie 7,3% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 prowadzi własną działalność gospodarczą.

Osoby prowadzące działalność gospodarczą to absolwenci 19 kierunków jednolitych studiów magisterskich oraz studiów I i II stopnia. W tabeli nr 38 podano liczbę absolwentów poszczególnych kierunków studiów prowadzących działalność gospodarczą w podziale na

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

deklarowany status zawodowy. Ze względu na małą liczbę osób samozatrudnionych oraz niski poziom ankietyzacji na części kierunków, nie przedstawiano wyników w podziale na rodzaj studiów, a przedstawione wartości procentowe należy traktować jedynie poglądowo.

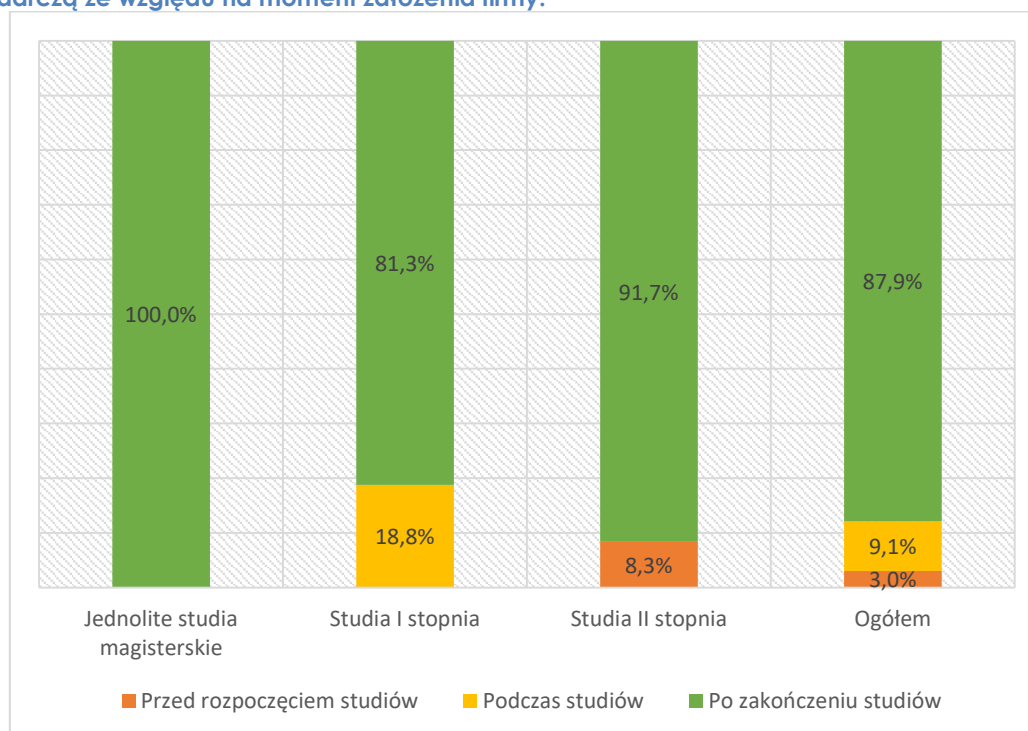
Tabela 38. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.

	Założyłem działalność gospodarczą	Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	Studiuje i prowadzę działalność gospodarczą	Ogółem
	Liczebność	Liczebność	Liczebność	Liczebność
Architektura krajobrazu	0	1	0	1
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Plastycznej	0	0	1	1
Ekonomia	1	0	0	1
Europeistyka	1	0	0	1
Filologia Angielska	2	1	0	3
Filologia Polska	2	0	0	2
Fizjoterapia	2	1	0	3
Historia	2	0	0	2
Informatyka	0	3	0	3
Kulturoznawstwo	1	0	0	1
Matematyka	1	0	0	1
Pedagogika	1	0	0	1
Pielęgniarstwo	1	1	0	2
Prawo	5	0	0	5
Ratownictwo Medyczne	2	0	0	2
Rolnictwo	1	0	0	1
Technologia Żywności i Żywienia Człowieka	1	0	0	1
Turystyka i Rekreacja	0	1	0	1
Wychowanie Fizyczne	1	0	0	1
Ogółem	24	8	1	33

Absolwenci prowadzący własną działalność gospodarczą zazwyczaj decydowali się na jej rozpoczęcie po zakończeniu studiów (87,9%), choć 9,1% respondentów założyło własną

firmę już w trakcie studiów. Co charakterystyczne, firmę przed rozpoczęciem studiów założyła tylko jedna osoba - absolwent studiów II stopnia. Żaden z ankietowanych absolwentów jednolitych studiów magisterskich i studiów II stopnia nie rozpoczął działalności gospodarczej w trakcie edukacji na studiach wyższych.

Wykres 7. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.

Podobnie jak w przypadku absolwentów pracujących najemnie, także wśród prowadzących działalność gospodarczą dość liczne są osoby, których praca zawodowa nie ma żadnego związku z ukończonym kierunkiem studiów. Około ¼ absolwentów z badanego rocznika (24,2%), prowadzi firmę w dziedzinie nie związanej z kierunkiem wykształcenia, zaś 27,3% respondentów deklaruje częściowy związek pomiędzy działalnością swojej firmy a ukończonym kierunkiem studiów. Odsetek osób deklarujących całkowitą zgodność działalności ze zdobytym wykształceniem wynosi 48,5% i jest wyraźnie wyższy niż w poprzedniej edycji badania (o 7,5 pp.). Zdecydowanie lepsze dopasowanie branży działalności gospodarczej do zdobytego wykształcenia wystąpiło wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (100%) niż absolwentów studiów I stopnia (43,8%) lub absolwentów studiów II stopnia (33,3%). Respondentów deklaruujących zupełny brak związku

między prowadzoną działalnością gospodarczą, a ukończonym kierunkiem studiów wśród absolwentów studiów I stopnia było 31,3%, podczas gdy wśród absolwentów studiów II stopnia było to 25%.

Tabela 39. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Całkowicie	Liczebność	5	7	4	16
	% z Rodzaj studiów	100,0%	43,8%	33,3%	48,5%
Częściowo	Liczebność	0	4	5	9
	% z Rodzaj studiów	0,0%	25,0%	41,7%	27,3%
Wcale	Liczebność	0	5	3	8
	% z Rodzaj studiów	0,0%	31,3%	25,0%	24,2%
Ogółem	Liczebność	5	16	12	33
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Spośród 33 firm założonych przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 tylko 9 zlokalizowanych jest poza województwem podkarpackim. Jedna z nich działa za granicą, a osiem w innych regionach Polski: pięć w województwie małopolskim, dwie w lubelskim oraz jedna w województwie opolskim.

Tabela 40. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według lokalizacji własnej działalności gospodarczej na Podkarpaciu

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	4	11	9	24
	% odpowiedzi	80,0%	68,8%	75,0%	72,7%
Nie	Liczebność	1	5	3	9
	% odpowiedzi	20,0%	31,3%	25,0%	27,3%
Ogółem	Liczebność	5	16	12	33
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Warto zauważyć, że bez względu na rodzaj studiów około ¾ zakładanych przez absolwentów firm działa na terenie województwa podkarpackiego.

Tabela 41. Inne województwa, w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Województwo	Częstość
Małopolskie	5
Lubelskie	2
Opolskie	1
Firma znajduje się za granicą	1
Ogółem	9

Jako powód założenia własnej firmy najczęściej wskazywano *chęć pracy na swoim* (60,6% wskazań) oraz *możliwość realizowania własnych pomysłów* (36,4% wskazań). Ważnym powodem prowadzenia działalności gospodarczej jest również *możliwość planowania pracy* (30,3% odpowiedzi). W części przypadków rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej było podyktowane *trudnościami w znalezieniu pracy* (27,3%) lub respondent uznawał to za *konieczność* (21,2%). Czynniki te były szczególnie istotne dla absolwentów jednolitych studiów magisterskich, których aż 80,0% wskazało na ten powód. Szczegółowy rozkład odpowiedzi, uwzględniający podział absolwentów na rodzaje studiów zawiera tabela nr 42.

Tabela 42. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.

	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
	% z odpowiedzi	% z odpowiedzi	% z odpowiedzi	% z odpowiedzi
Chęć pracy na swoim	60,0%	62,5%	58,3%	60,6%
Możliwość zrealizowania swoich własnych pomysłów	0,0%	31,3%	58,3%	36,4%
Możliwość samodzielnego planowania pracy	0,0%	25,0%	50,0%	30,3%
Trudności ze znalezieniem pracy	0,0%	31,3%	33,3%	27,3%
Była to konieczność	80,0%	12,5%	8,3%	21,2%
Chęć pogodzenia życia prywatnego z zawodowym	0,0%	25,0%	16,7%	18,2%
Coś innego	0,0%	25,0%	8,3%	15,2%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności w rodzinie	0,0%	12,5%	0,0%	6,1%

Ze wsparcia finansowego podczas zakładania własnej firmy skorzystało 14 osób, tj. 42,4% ankietowanych przedsiębiorców. Korzystający ze wsparcia częściej wybierali finansowanie za pośrednictwem Urzędu Pracy (8 osób, tj. 57,1%) niż ze środków pomocowych Unii Europejskiej (6 osób, 42,9%). Ze wsparcia na założenie działalności gospodarczej częściej korzystali absolwenci jednolitych studiów magisterskich (60,0%) niż studiów I stopnia (43,8%) lub studiów II stopnia (33,3%).

Tabela 43. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	3	7	4	14
	% odpowiedzi	60,0%	43,8%	33,3%	42,4%
Nie	Liczebność	2	9	8	19
	% odpowiedzi	40,0%	56,3%	66,7%	57,6%
Ogółem	Liczebność	5	16	12	33
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Osoby prowadzące własną działalność gospodarczą zostały poproszone o określenie poziomu dochodów uzyskiwanych z tytułu tej działalności. Co znamienne, 6 na 33 przedsiębiorców (18,2%) odmówiło udzielenia tego typu informacji, co może wynikać z braku zaufania do anonimowości badania lub trudności w oszacowaniu średniego dochodu w sytuacji posiadania nieregularnych dochodów. Warto nadmienić, że w poprzedniej edycji badania odsetek odmów był niemal dwukrotnie wyższy (35,9%).

Tabela 44. Absolwenci studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

	Częstość	Procent ważnych
Poniżej 1 200 zł netto	2	6,1
Od 1 201 do 1500 zł netto	5	15,2
Od 1 501 do 1 900 zł netto	1	3,0
Od 1 901 do 2 300 zł netto	3	9,1
Od 2 301 do 2 700 zł netto	0	0,0
Od 2 701 do 3 100 zł netto	2	6,1
3 101 zł netto i więcej	14	42,4
Odmowa odpowiedzi	6	18,2
Ogółem	33	100,0

Prowadzący własną działalność gospodarczą absolwenci, którzy zdecydowali się podać wysokość swojego dochodu, najczęściej (42,4%) wskazywali na najwyższy przedział dochodów, tj. powyżej 3100 zł netto. Zaskakująco, drugim najczęściej wskazywanym przedziałem dochodów przedsiębiorców był przedział od 1201 do 1500 zł netto – odpowiedź taką wybrało 15,2% respondentów.

5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy

Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 36 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013, w tym 4 absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 17 absolwentów studiów I stopnia oraz 15 absolwentów studiów II stopnia. Poziom bezrobocia jest zbliżony wśród absolwentów wszystkich rodzajów studiów i wynosi odpowiednio 9,3% wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 7,6% wśród absolwentów studiów I stopnia, oraz 8,1% wśród absolwentów studiów II stopnia. W porównaniu do poprzedniej edycji badania średni poziom bezrobocia obniżył się o 3,4 pp. co należy uznać za dobrą wiadomość. Bardziej niepokojące są natomiast dane dotyczące długości pozostawania bez pracy, z których wynika, że 55,6% bezrobotnych absolwentów pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy i jest to odsetek wyższy niż w podobnym badaniu realizowanym przed rokiem.

Tabela 45. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	0	2	3	5
	% odpowiedzi	0,0%	11,8%	20,0%	13,9%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	2	4	1	7
	% odpowiedzi	50,0%	23,5%	6,7%	19,4%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	0	1	2	3
	% odpowiedzi	0,0%	5,9%	13,3%	8,3%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	0	0	1	1
	% odpowiedzi	0,0%	0,0%	6,7%	2,8%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	2	10	8	20
	% odpowiedzi	50,0%	58,8%	53,3%	55,6%
Ogółem	Liczebność	4	17	15	36
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

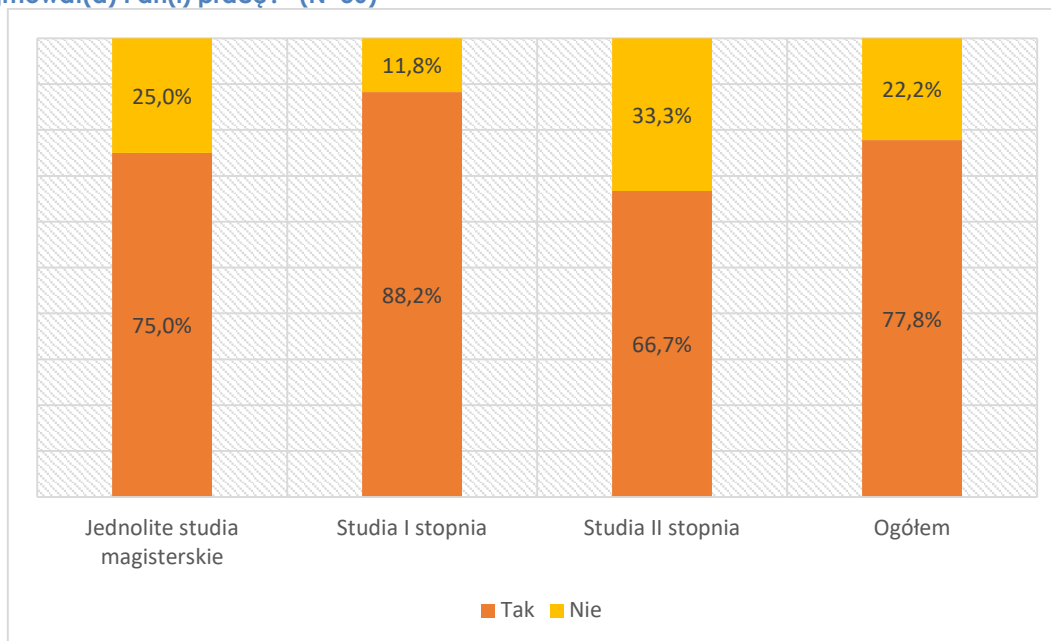
Zaledwie 58,3% absolwentów pozostających bez pracy korzysta z przysługującego im prawa do rejestracji w Urzędzie Pracy i uzyskania statusu osoby bezrobotnej. Wyraźnie wyższy odsetek zarejestrowanych w Urzędzie Pracy bezrobotnych osób wystąpił wśród absolwentów studiów I stopnia (ponad 64,7%) i studiów II stopnia (60,0%) niż wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (25,0%).

Tabela 46. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	1	11	9	21
	% z Rodzaj studiów	25,0%	64,7%	60,0%	58,3%
Nie	Liczebność	3	6	6	15
	% z Rodzaj studiów	75,0%	35,3%	40,0%	41,7%
Ogółem	Liczebność	4	17	15	36
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Ponad 1/3 absolwentów (22,2%), pomimo upływu trzech lat od zakończenia studiów, nie podejmował do chwili udziału w badaniu żadnej pracy. Odsetek ten jest wyższy wśród absolwentów studiów II stopnia (33,3%) niż wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (25,0%) i studiów I stopnia (11,8%).

Wykres 8. Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostających bez zatrudnienia na pytanie „Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?” (N=36)

Osoby bezrobotne, które zadeklarowały, iż po zakończeniu studiów podejmowały pracę najemną zostały poproszone o wskazanie liczby miejsc, w których były zatrudnione od momentu zakończenia studiów – 39,3% z nich pracowało tylko w jednym miejscu, 17,9% w dwóch, a 32,1% w trzech miejscach. Ukończony rodzaj studiów ma wpływ na ilość miejsc pracy – absolwenci studiów II stopnia średnio pracowali w większej ilości firm niż absolwenci studiów I stopnia i absolwenci jednolitych studiów magisterskich.

Tabela 47. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
W jednym miejscu pracy	Liczebność	1	7	3	11
	% odpowiedzi	33,3%	46,7%	30,0%	39,3%
W dwóch miejscach pracy	Liczebność	2	3	0	5
	% odpowiedzi	66,7%	20,0%	0,0%	17,9%
W trzech miejscach pracy	Liczebność	0	3	6	9
	% odpowiedzi	0,0%	20,0%	60,0%	32,1%
W czterech miejscach pracy i powyżej czterech	Liczebność	0	2	1	3
	% odpowiedzi	0,0%	13,3%	10,0%	10,7%
Ogółem	Liczebność	3	15	10	28
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Plany założenia w ciągu najbliższego roku własnej działalności gospodarczej posiada jedynie 2,8% bezrobotnych absolwentów, co jest wynikiem bardzo niekorzystnym i zdecydowanie niższym niż odnotowane w ubiegłorocznym badaniu 13,9%. W dalszym ciągu, niemal co czwarty bezrobotny absolwent (27,8%) nie ma sprecyzowanych planów w kwestii prowadzenia własnej firmy, ale nie odrzuca takiej możliwości.

Tabela 48. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	1	0	0	1
	% odpowiedzi	25,0%	0,0%	0,0%	2,8%
Nie	Liczebność	1	12	12	25
	% odpowiedzi	25,0%	70,6%	80,0%	69,4%
Nie wiem	Liczebność	2	5	3	10
	% odpowiedzi	50,0%	29,4%	20,0%	27,8%
Ogółem	Liczebność	4	17	15	36
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Jedynie 63,9% pozostających bez pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukuje aktywnie pracy, zaś 36,1% z różnych przyczyn nie poszukuje aktualnie pracy. W stosunku do poprzedniej edycji badania ilość respondentów poszukujących pracy wyraźnie się zmniejszyła, o 13,9 punktu procentowego.

Tabela 49. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.

		Rodzaj studiów			Ogółem
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	2	12	9	23
	% odpowiedzi	50,0%	70,6%	60,0%	63,9%
Nie	Liczebność	2	5	6	13
	% odpowiedzi	50,0%	29,4%	40,0%	36,1%
Ogółem	Liczebność	4	17	15	36
	% odpowiedzi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Swoją rezygnację z poszukiwania zatrudnienia absolwenci uzasadniają przede wszystkim względami rodzinnymi i zdrowotnymi, tj. sprawowaniem opieki nad dziećmi (9 osób), ciążą (3 osoby) oraz złym stanem zdrowia (1 osoba). W przypadku 5 osób rezygnacja z poszukiwania pracy związana jest z przekonaniem o niemożliwości jej znalezienia przez brak doświadczenia zawodowego lub trudną sytuację na rynku pracy. Wśród innych przyczyn nie poszukiwania pracy, wskazywano trwające przygotowania do otwarcia własnej działalności gospodarczej (1 osoba).

Tabela 50. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy.

	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
	Liczebność	Liczebność	Liczebność	Liczebność
Opiekuję się dziećmi	1	5	3	9
Jestem w ciąży	0	1	2	3
Z moim wykształceniem trudno jest zdobyć pracę	0	0	2	2
Brak mi doświadczenia zawodowego	0	1	0	1
Teraz ciężko jest znaleźć jakąkolwiek pracę	0	0	1	1
Nie podejmuję pracy ze względu na mój stan zdrowia	0	0	1	1
Inny powód	1	0	0	1
Nie ma pracy, która by mnie satysfakcjonowała	0	0	0	0
Opiekuję się rodzicami lub inną osobą z rodziny	0	0	0	0
Ogółem	2	7	9	18

Osoby pozostające bez zatrudnienia zostały poproszone o ocenę czasu niezbędnego na znalezienie pracy oraz udzielenie informacji dotyczących działań podejmowanych w celu jej znalezienia. Najliczniejsza grupa pozostających bez pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (niemal 43,5% ankietowanych). Jedynie 17,4% ankietowanych bezrobotnych absolwentów spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa ponad rok. Przekonanie o możliwości relatywnie szybkiego znalezienia pracy (w ciągu miesiąca) wyraziło 3 spośród 23 bezrobotnych absolwentów (13,0%). W porównaniu do ubiegłorocznej edycji badania wyraźnie widoczny jest większy optymizm bezrobotnych i wiara w możliwość szybszego znalezienia pracy.

Tabela 51. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy

	Częstość	% odpowiedzi
Do 1 miesiąca	3	13,0
Od 2 do 6 miesięcy	10	43,5
Od 7 do 9 miesięcy	5	21,7
Od 10 do 12 miesięcy	1	4,3
Więcej niż 1 rok	4	17,4
Ogółem	23	100,0

Wśród podejmowanych przez absolwentów poszukujących pracy działań skierowanych na zdobycie zatrudnienia zdecydowanie najczęściej wymienianym sposobem poszukiwania pracy jest przeglądanie ofert pracy w Internecie (91,3% absolwentów poszukujących pracy). W drugiej kolejności wymieniane było logowanie się na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępnianie swojego CV (65,2%). Trzecim najczęściej podejmowanym działaniem było zwracanie się z prośbą o pomoc do rodziny (52,2%). Mniej popularnymi sposobami na znalezienie zatrudnienia było korzystanie z pośrednictwa urzędów pracy (47,8%) oraz osobiste roznoszenie CV do firm i instytucji (43,5%). Wśród rzadziej wymienianych sposobów poszukiwania pracy wymieniane było zwracanie się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy (39,1%) oraz przeglądanie ofert w prasie (30,4%). Zaledwie 8,7% respondentów korzystało z usług wyspecjalizowanych firm.

W porównaniu z poprzednią edycją badań widoczne jest mniej proaktywne podejście bezrobotnych absolwentów do poszukiwania pracy. W obecnej edycji badania częściej wskazywane były inne, mniej aktywne metody poszukiwania zatrudnienia. Przyczyną zaobserwowanych zmian może być zarówno lepsza sytuacja na rynku pracy jak i naturalne, związane z rozwojem technologii informacyjnych zmiany w sposobach poszukiwania pracodawcy. Na uwagę zasługuje bardzo mała ilość absolwentów korzystających z pośrednictwa wyspecjalizowanych firm.

Tabela 52. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.

	Liczebność	Procent odpowiedzi	Procent obserwacji
Przeglądać oferty pracy w Internecie	21	24,1%	91,3%
Logować się na portalach internetowych i udostępniać swoje CV	15	17,2%	65,2%
Zwracać się do rodziny z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	12	13,8%	52,2%
Korzystać z pośrednictwa pracy w urzędzie pracy	11	12,6%	47,8%
Osobiście roznosić CV do różnych firm	10	11,5%	43,5%
Zwracać się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	9	10,3%	39,1%
Przeglądać oferty pracy w prasie	7	8,0%	30,4%
Korzystać z usług firm pośredniczących w poszukiwaniu pracy	2	2,3%	8,7%
Ogółem	87	100,0%	378,3%

Większość absolwentów deklarujących aktywne poszukiwanie pracy podejmuje działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia z dużą częstotliwością. Aż 43,5% respondentów poszukuje pracy codziennie, a 39,1% nie mniej niż trzy razy w tygodniu. Jedynie dwie spośród 23 osób (8,7%) deklarujących chęć znalezienia pracy nie poszukiwały jej aktywnie w ciągu ostatniego miesiąca.

Tabela 53. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu

	Częstość	Procent
codziennie	10	43,5
mniej niż trzy razy w tygodniu	9	39,1
kilka razy w miesiącu	2	8,7
nie częściej niż raz w miesiącu	0	0,0
w ostatnim miesiącu nie poszukiwałem(am) pracy	2	8,7
Ogółem	23	100,0

*osoby, które deklarowały, iż w ogóle nie poszukują pracy zostały wyłączone z analizy odpowiedzi na powyższe pytanie.

6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO Z ROCNIKA 2012/2013 PO TRZECH LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW

Poziom uczestnictwa absolwentów w badaniu losów zawodowych

- ✓ W badaniu losów zawodowych absolwentów, realizowanym po trzech latach od zakończenia studiów wzięło udział 453 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013, tj. 6,07% ogółu absolwentów tego rocznika. W grupie tej znalazło się 43 absolwentów jednolitych studiów magisterskich (9,5% uczestników badania), 224 absolwentów studiów I stopnia (49,4% uczestników badania) oraz 186 absolwentów studiów II stopnia (41,1% uczestników badania).
- ✓ Wśród absolwentów objętych badaniem 74,4% stanowiły osoby, które ukończyły studia stacjonarne (337 osób), zaś 25,6% osoby, które ukończyły studia niestacjonarne (116 osób). Biorąc pod uwagę formę studiów, odsetek ankietowanych absolwentów studiów stacjonarnych jest wyższy i wynosi 7,23%, podczas, gdy na studiach niestacjonarnych jest to 5,46%.
- ✓ Najwyższy poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim odnotowano w przypadku Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego (12,8%), Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii (8,8%) oraz Wydziału Biologiczno-Rolniczego (8,2%). Najniższy odsetek uczestników badania zaobserwowano wśród absolwentów Wydziału Wychowania Fizycznego (3,6%), oraz Wydziału Sztuki (3,8%). Warto podkreślić, że odmiennie niż w poprzedniej edycji badania, w tym roku w próbie badawczej znaleźli się przedstawiciele wszystkich wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- ✓ Najliczniejszą grupę wśród uczestników badania stanowili absolwenci kierunku ekonomia (44 osoby), a następnie pedagogika (41 osób), prawo (38 osób) i fizjoterapia (28 osób). Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku 6 kierunków studiów (dietetyka, filozofia, fizyka, inżynieria bezpieczeństwa, praca socjalna oraz mechatronika) w badaniu nie uczestniczył żaden z absolwentów. W przypadku grafiki i inżynierii materiałowej w badaniu wzięło udział zaledwie po jednej osobie z danego kierunku. Relatywnie niskie liczebności uczestników badania w przypadku części kierunków nie dają podstaw do uogólnień dotyczących tych kierunków.

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

- ✓ W momencie realizacji badania 7,7% ankietowanych absolwentów (tj. 35 osób) mieszkało poza granicami Polski, głównie w Niemczech i Wielkiej Brytanii. Powrót na stałe do kraju planuje w ciągu najbliższego półrocza 6 absolwentów (17,1%), 26 absolwentów (74,3%) nie planuje w najbliższym czasie powrotu do Polski, zaś 3 osoby (8,6%) wybrały odpowiedź *Trudno powiedzieć*.
- ✓ Wśród respondentów badania losów zawodowych absolwentów zdecydowanie przeważały kobiety, w przypadku jednolitych studiów magisterskich stanowiły 67,4% respondentów, w przypadku studiów I stopnia 74,1% uczestników badania, a w przypadku studiów II stopnia 80,1% badanych.

Status społeczno-zawodowy absolwentów

- ✓ W trzy lata od zakończenia studiów 90,5% absolwentów jest aktywnych na rynku pracy, w tym 82,6% podjęło pracę najemną, 2,4% realizuje staż absolwencki, a 7,3% prowadzi własną działalność gospodarczą. Spośród osób prowadzących działalność gospodarczą 24,2% łączy ją z pracą najemną.
- ✓ Nieaktywnych zawodowo jest 9,5% respondentów. Do grupy tej należą absolwenci deklarujący się jako osoby bezrobotne (7,9%) oraz absolwenci kontynuujący naukę i nie podejmujący zatrudnienia (1,5%).

Kontynuacja nauki na studiach wyższych

- ✓ Ponad 69,1% absolwentów zadeklarowało, iż pomimo ukończenia studiów nadal podnosi swoje kwalifikacje, głównie poprzez samodokształcanie (58,1%) oraz uczestnictwo w kursach zawodowych (45,0%).
- ✓ Kontynuowanie nauki na studiach wyższych deklaruje 17,3% respondentów. Odsetek ten jest najwyższy w przypadku absolwentów studiów I stopnia (29,6%), niższy zaś wśród absolwentów studiów II stopnia (5,9%) i jednolitych studiów magisterskich (2,3%).
- ✓ Większość absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego (53,8%) kontynuuje kształcenie na tej samej uczelni. Sytuacja ta dotyczy w identycznym stopniu zarówno absolwentów studiów I jak i II stopnia.

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

- ✓ Spośród absolwentów kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim aż 70,7% zdecydowało się na ten sam, co ukończony w 2013 roku, kierunek studiów.
- ✓ Najczęściej wskazywanym powodem kontynuacji nauki przez absolwentów studiów I i II stopnia jest chęć podniesienia kwalifikacji (ponad 65,4% ankietowanych). Jako drugi powód absolwenci studiów II stopnia wskazywali na chęć realizacji swoich pasji i zainteresowań (45,5%), zaś absolwenci studiów I stopnia na chęć zwiększenia swoich szans na znalezienie dobrej pracy (48,5%).

Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

- ✓ W zakresie kompetencji poznawczych najwyżej oceniono wpływ studiów na świadomość potrzeby ciągłego doksztalcania się, w drugiej kolejności na kreatywność. Najniżej oceniono wpływ studiów na rozwój myślenia analitycznego i syntetycznego.
- ✓ Wśród kompetencji osobistych największy odsetek absolwentów dostrzega pozytywny wpływ ukończonych studiów na samodzielność w wykonywaniu zadań oraz na umiejętność organizacji pracy własnej. Najwięcej opinii, iż studia nie miały wpływu na rozwój kompetencji osobistych dotyczył przedsiębiorczości, a następnie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- ✓ Pozytywny wpływ studiów na rozwój kompetencji społecznych wyrażono przede wszystkim w odniesieniu do wpływu studiów na umiejętność pracy w zespole, a w drugiej kolejności umiejętność prezentowania konkretnego zagadnienia. Najślabiej spośród kompetencji społecznych oceniono wpływ studiów na umiejętność kierowania pracą innych osób.
- ✓ Kompetencje specjalistyczno-techniczne to najślabiej oceniony blok kompetencji. Najniżej oceniono wpływ studiów na znajomość specjalistycznego oprogramowania związanego z dziedziną studiów, wpływ studiów na umiejętność aktywnego używania języka obcego w mowie i piśmie oraz rozumienia wypowiedzi i tekstów w językach obcych. Najlepiej ocenianymi kompetencjami specjalistyczno-technicznymi rozwiniętymi w toku studiów było wykorzystanie teorii w praktyce oraz specjalistyczne umiejętności zawodowe.

Zadowolenie z ukończonych studiów

- ✓ Decyzję co do wyboru kierunku studiów uważa za słuszną 60,5% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 55,4% absolwentów studiów II stopnia oraz 45,5% absolwentów studiów I stopnia. Niezależnie od rodzaju studiów odsetek osób pozytywnie oceniających dokonany wybór jest wyższy niż odsetek ocen negatywnych.
- ✓ 27,7% absolwentów studiów I stopnia i 22,6% absolwentów studiów II stopnia podtrzymuje w sposób zdecydowany swoją decyzję co do wyboru kierunku studiów. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek osób zdecydowanie potwierdzających wybór kierunku kształcenia jest niższy i wynosi 11,6%.
- ✓ Studiowanie na Uniwersytecie Rzeszowskim poleciłoby znajomym 58,1% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 59,4% absolwentów studiów I stopnia i 67,7% absolwentów studiów II stopnia.
- ✓ Wskazując na mankamenty programu studiów 72,2% absolwentów deklaruje zbyt mały nacisk programu studiów na zdobywanie umiejętności praktycznych. Drugim problemem wskazywanym w badaniu był brak spotkań z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów (54,1%). W wypowiedziach otwartych deklarowano zbyt małą liczbę zajęć praktycznych, w tym z zakresu specjalistycznego oprogramowania, brak wsparcia w zdobywaniu certyfikatów i uprawnień oraz niedostateczny stopień opanowania języków obcych.

Kierunki migracji zawodowej absolwentów

- ✓ Poza województwem podkarpackim pracy poszukiwało 54,1% absolwentów, najczęściej w województwie małopolskim, a następnie lubelskim i mazowieckim.
- ✓ Po zakończeniu studiów pracę zarobkową poza granicami Polski podejmowało 26,8% absolwentów - największy odsetek decydował się na wyjazd do Niemiec (24,8%) i Wielkiej Brytanii (23,9%). Warto zwrócić uwagę na fakt, że Wielka Brytania znalazła się dopiero na drugim miejscu jeśli chodzi o wyjazdy zarobkowe (spadek o około 16 pp.).
- ✓ 8,4% absolwentów deklaruje, iż planuje wyjazd za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, zaś 69,8% wyklucza taką możliwość. W stosunku do poprzedniej edycji badania skłonność do wyjazdu za granicę nieznacznie wzrosła.

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

- ✓ Zatrudnienie deklaruje 85,0% absolwentów (79,1% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 85,7% absolwentów studiów I stopnia oraz 85,5% absolwentów studiów II stopnia). We wszystkich kategoriach są to wartości wyższe niż zarejestrowane w ubiegłorocznej edycji badania.
- ✓ Obecnie wykonywana praca jest pierwszą pracą od zakończenia studiów dla 39,5% pracujących najmniej absolwentów. 27,0% pracowała już w trakcie studiów, od 2 do 6 miesięcy na znalezienie zatrudnienia potrzebowało 33,5% absolwentów, a 17,1% absolwentów otrzymał pracę w ciągu miesiąca od zakończenia studiów. 8,8% ankietowanych znalazło pierwszą pracę dopiero po roku od zakończenia studiów.
- ✓ Sytuacja absolwentów w zakresie stabilności zatrudnienia wydaje się korzystna. Umowę na czas nieokreślony posiada 45,5% absolwentów, kolejne 38,4% respondentów pracuje na podstawie umowy na czas określony. Wśród innych typów umów najczęściej deklarowano umowę zlecenia (4,4%) oraz umowa na zastępstwo (3,6%) a także staże absolwenckie (2,6%). Pozostałe rodzaje umów, tj. umowy o dzieło (2,1%) lub na okres próbny (1,0%) czy na zastępstwo (3,6%) są relatywnie nieliczne. Jedynie 0,3% absolwentów (jedna osoba) pracuje bez jakiejkolwiek umowy.
- ✓ Praca wykonywana przez 26,9% absolwentów nie jest związana z kierunkiem ukończonych studiów. Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem studiów deklaruje 37,3% pracujących absolwentów, zaś o częściowej zgodności zatrudnienia z wykształceniem mówi 32,1% respondentów.
- ✓ W firmach zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego pracuje 67,1% zatrudnionych uczestników badania. Wśród innych województw najliczniej reprezentowane są województwa: małopolskie (34,1% zatrudnionych poza Podkarpaciem), następnie mazowieckie (15,9%) oraz lubelskie (6,3%). Na uwagę zasługuje fakt, iż 27,0% zatrudnionych poza Podkarpaciem to osoby pracujące dla firm zagranicznych.
- ✓ Najliczniejsza grupa absolwentów (20,6%) zarabia od 1501 zł do 1900 zł netto miesięczne. Kolejna, licząca 16,7% grupa absolwentów wykonujących pracę najemną otrzymuje

wynagrodzenie na poziomie 1201 - 1500 zł miesięcznie, a 16,2% - na poziomie 1901 -2300 zł miesięcznie. Powyżej 3100 zł netto zarabia 15,9% zatrudnionych absolwentów. 10,7% ankietowanych odmówiło odpowiedzi na pytanie o wysokość średnich miesięcznych zarobków netto.

Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

- ✓ 33 ankietowanych absolwentów badanego rocznika prowadzi działalność gospodarczą, w tym 5 osób jest absolwentami jednolitych studiów magisterskich, 16 osób to absolwenci studiów I stopnia, a 12 to absolwenci studiów II stopnia.. W grupie tej znajduje się 8 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną oraz 1 osoba, która łączy działalność gospodarczą z kontynuowaniem studiów wyższych.
- ✓ Absolwenci prowadzący własną działalność gospodarczą zazwyczaj zdecydowali się na jej rozpoczęcie po zakończeniu studiów (87,9%), choć 9,1% respondentów założyło własną firmę już w trakcie studiów. Co charakterystyczne, firmę przed rozpoczęciem studiów założyła tylko jedna osoba - absolwent studiów II stopnia.
- ✓ Większość firm założonych przez absolwentów mieści się na terenie województwa podkarpackiego (72,7%). W innych regionach kraju działa 8 firm (pięć w województwie małopolskim, dwie w lubelskim oraz jedna w województwie opolskim) natomiast 1 firma zlokalizowana jest poza granicami kraju.
- ✓ Prowadzący działalność gospodarczą absolwenci, którzy zdecydowali się podać wysokość swojego dochodu, najczęściej (42,4%) wskazywali na najwyższy przedział dochodów, to znaczy dochody powyżej 3100 zł netto. Zaskakująco drugim najczęściej (15,2%) wskazywanym przez prowadzących działalność gospodarczą absolwentów przedziałem dochodów było od 1201 zł do 1500 zł netto.

Informacje o absolwentach pozostających bez zatrudnienia

- ✓ Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 36 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013, w tym 4 absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 17 absolwentów studiów I stopnia oraz 15 absolwentów studiów II stopnia.

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

- ✓ Poziom bezrobocie jest zbliżony wśród absolwentów wszystkich rodzajów studiów i wynosi odpowiednio 9,3% wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 7,6% wśród absolwentów studiów I stopnia, oraz 8,1% wśród absolwentów studiów II stopnia. W porównaniu do poprzedniej edycji badania średni poziom bezrobocia obniżył się o 3,4 pp.
- ✓ Ponad połowa (55,6%) bezrobotnych absolwentów pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Dodatkowo, 22,2% bezrobotnych absolwentów pomimo upływu trzech lat od ukończenia studiów, nie podejmowało w tym czasie żadnej pracy najemnej.
- ✓ Aż 36,1% bezrobotnych absolwentów nie poszukuje aktywnie pracy – głównie ze względów osobistych i rodzinnych (opieka nad dziećmi, ciąża, zły stan zdrowia) lub ze względu na przekonanie o bezskuteczności podejmowania takich działań, ze względu na brak doświadczenia zawodowego lub przekonanie o trudnej sytuacji na rynku pracy.
- ✓ Wśród działań nakierowanych na zdobycie zatrudnienia, najczęściej wymieniano przeglądanie ofert pracy w Internecie (91,3% bezrobotnych), logowanie się na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępnianie swojego CV (65,2%) oraz zwrócenie się z prośbą o pomoc do rodziny (52,2%). W stosunku do poprzedniej edycji badania respondenci zdecydowanie rzadziej poszukiwali pracy poprzez osobiste roznoszenie CV do firm i instytucji, korzystanie z pośrednictwa urzędów pracy oraz szukanie pomocy wśród osób znanych.
- ✓ Najlichniesza grupa poszukujących pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (43,5%). 21,7% respondentów spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa od 7 do 9 miesięcy, zaś 17,4% sądzi, że zajmie im to więcej niż rok. Przekonanie o możliwości znalezienia pracy w ciągu miesiąca jest sporadyczne – wyraziło je 13,0% respondentów (3 spośród 23 bezrobotnych absolwentów).
- ✓ Zdecydowana większość absolwentów deklarujących aktywne poszukiwanie pracy podejmuje działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia z dużą częstotliwością – 43,5% bezrobotnych absolwentów poszukuje pracy codziennie, a 39,1% nie mniej niż trzy razy w tygodniu.

7. ANEKS

Spis tabel

Tabela 1. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2012/2013 oraz uczestnicy badania losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów - w podziale na wydziały i typ studiów	13
Tabela 2. Poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów I i II stopnia z rocznika 2012/2013 - w podziale na wydziały.....	14
Tabela 3. Wiek badanych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia po 3 latach od zakończenia studiów.	16
Tabela 4. Wydział ukończony przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.	17
Tabela 5. Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia (kolejność kierunków alfabetyczna)	18
Tabela 6. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.....	21
Tabela 7. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.	22
Tabela 8. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.	24
Tabela 9. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na kontynuację nauki.	25
Tabela 10. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia kontynuujący naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	26
Tabela 11. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.	27
Tabela 12. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.	27
Tabela 13. Nowy kierunek studiów podejmowany na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów I i II stopnia.	28

Tabela 14. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.	29
Tabela 15. Przyczyny wyboru ukończonego w 2014 roku kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	30
Tabela 16. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia	32
Tabela 17. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia	34
Tabela 18. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia	36
Tabela 19. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.....	37
Tabela 20. Ocena kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia, po trzech latach zakończenia studiów	38
Tabela 21. Braki w programie studiów w opinii absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.	40
Tabela 22. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.....	41
Tabela 23. W jakim województwie (innym niż podkarpackie) poszukiwał(a) Pan(i) pracy? ...	42
Tabela 24. Absolwenci ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.	43
Tabela 25. Kraje, do których absolwenci studiów I i II stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych.	44
Tabela 26. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.....	45
Tabela 27. Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.....	45
Tabela 28. Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.	46
Tabela 29. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na status zawodowy.	47

Tabela 30. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.	48
Tabela 31. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.	49
Tabela 32. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.	51
Tabela 33. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia z wykonywaną przez nich pracą.	52
Tabela 34. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni w województwie podkarpackim.	53
Tabela 35. Województwa w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 inne niż podkarpackie.	53
Tabela 36. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki	54
Tabela 37. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.	55
Tabela 38. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.	56
Tabela 39. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.	58
Tabela 40. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według lokalizacji własnej działalności gospodarczej na Podkarpaciu	58
Tabela 41. Inne województwa, w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.	59
Tabela 42. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.	59
Tabela 43. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.	60

Tabela 44. Absolwenci studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.	61
Tabela 45. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.	62
Tabela 46. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.	62
Tabela 47. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.	64
Tabela 48. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.	64
Tabela 49. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.	65
Tabela 50. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy.	66
Tabela 51. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.	67
Tabela 52. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.	68
Tabela 53. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.	68

Spis wykresów

Wykres 1. Etapy procesu badawczego.	12
Wykres 2. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na płeć.	16
Wykres 3. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na formę studiów.	20
Wykres 4. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.	20
Wykres 5. Zamiar powrotu do Polski na stałe w <i>perspektywie najbliższych 6 miesięcy</i>	23

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Wykres 6. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na zajmowane stanowisko.	50
Wykres 7. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.....	57
Wykres 8. Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostających bez zatrudnienia na pytanie „Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?” (N=36)	63